

Framtidens Karriär Sjuksköterska

Gemensamma insatser krävs mot Corona

4 Omprioriteringar och ett skiftat fokus mot akut vård är avgörande förutsättningar för att sjukvården ska kunna hantera Coronapandemin. Det säger Rickard Lundin, chef för Katastrofmedicinskt centrum i Linköping.

Sjuksköterskor i Corona- pandemins frontlinje

6 För många sjuksköterskor har Coronapandemin inneburit schemaändringar och förändrade arbetstider. Runtom i landet öppnas fler intensivvårdsplatser samtidigt som bristen på skyddsmaterial och IVA-sjuksköterskor är stora problem.

Sjukvårdsrådgivning avlastar hela vårdssystemet

8 Allt fler sjuksköterskor väljer att kombinera sitt kliniska arbete med sjukvårdsrådgivning per telefon. Att arbeta med sjukvårdsrådgivning per telefon är givande, utvecklande och ger ofta omedelbar respons från patienten.

■ Intensivvård

■ Vårdplatser

■ Smittskydd

■ Nära vård

■ Geriatrik

■ Sjuksköterskans år

■ Innovation

Patienten först – tillsammans skapar vi den bästa vården

VÄLKOMMEN SOM SJUKSKÖTERSKA TILL TEMA AKUT OCH REPARATIV MEDICIN, HUDDINGE & SOLNA

Inom Tema Akut och Reparativ Medicin vårdar vi patienter med akuta tillstånd från alla olika specialiteter, elektiv ortopedi och mottagningsvård. Vi har alltså en unik möjlighet att vara det av hela vårdkedjan.

Vi arbetar kontinuerligt med utveckling och anpassar våra verksamheter efter patienternas behov. Ett exempel på det är vår pågående expansion av Akut kirurgi och Traumaenheterna. För att kunna ge våra patienter en vård med hög kvalitet så behöver du som sjuksköterska ha rätt förutsättningar för att kunna ge en god vård och utvecklas som sjuksköterska. Därför erbjuder vi:

- Tydliga karriärvägar med möjlighet för tjänstestrukturer som till exempel Omvårdnadsspecialist, Biträdande universitetssjuksköterska och studentansvarig.
- Möjlighet till specialistutbildning inom bland annat akutsjukvård.

- Möjlighet till rotationstjänst för att utveckla din kunskap och förståelse kring patientens behov inom vår verksamhet samt personlig kompetensutveckling.

Vi söker dig som har ett genuint intresse av akutsjukvård och som tillsammans med oss inom Tema Akut och Reparativ Medicin vill utveckla den akuta vården för och med patienten.

Inom vårt tema finns möjlighet att arbeta på akutmottagningar, akutmottagningsavdelningar (KAVA, MAVAs, MIMAs, AVAs och IMAs) Akut kirurgi och traumaenheter, ortopedi samt mottagningar. För att du som sjuksköterska ska få en inblick i patienternas resa genom vården och för att öka vårt samarbete och din kompetens, så arbetar vi över enhetsgränser.

Tycker du det låter intressant – då är vi arbetsplatsen för dig!

För närmare information kontakta Omvårdnadscheferna:

Huddinge

Akutmottagningen: Rebecka Lilja
08-585 852 59, rebecka.lilja@sll.se

AVA: Ellinor Jonsson
08-585 811 69, ellinor.jonsson@sll.se

KAVA: Sophie Lallet
08-585 816 98, sophie.lallet@sll.se

MAVA/MIMA: Christa Olovsson
08-585 831 23, christa.olvsson@sll.se

Vårdavdelning Akut trauma och Kirurgi och Trauma: Siri Odelfalk
072-468 23 78, siri.odelfalk@sll.se

Ortopedmottagningen: Eva Gärdström
070-484 85 60, eva.gardstrom-larsson@sll.se

Vårdavdelning Ortopedi: Marie Valtersson
08-585 864 43, britt-marie.valtersson@sll.se

Solna

Intensivakuten: Emil Andersson
08-585 804 08, emil.j.andersson@sll.se

AVA: Frida Djerw
08-517 724 95, frida.djerw@sll.se

AVA: Petra Karlsson
08-517 760 19, petra.e.karlsson@sll.se

IMA: Ingrid Dunder
08-517 709 10, ingrid.dunder@sll.se

Traumaenheten: Rebecka Schmidt
072-582 32 51, rebecka.schmidt@sll.se

Rekonstruktiv Ortopedi: Therese Brinck
072- 465 47 30, therese.brinck@sll.se

Ortoped, kirurgi och traumamottagningen: Christina Møllegård
08-517 730 21, christina.mollegard@sll.se

Annonserna finns på: www.sll.se/jobb
Välkommen med din ansökan!

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Sjuksköterskor i frontlinjen mot Corona

Situationen inom hälso- och sjukvården är väldigt ansträngd med tanke på Coronapandemin, främst inom intensiv- och infektionsvården, men sjuksköterskor gör extraordinära insatser varje dag inom alla delar av sjukvården. Sjukvården rustar nu för att snabbt öppna fler intensivvårdsplatser, samtidigt som bristen på IVA-sjuksköterskor och skyddsmaterial är stora problem.

Sjuksköterskor utgör själva kittet i hälso- och sjukvården och nu i samband med pandemin blir den rollen ännu tydligare, eftersom sjuksköterskor, förutom att de är experter på omvårdnad, även fyller en viktig funktion som koordinatörer.

Äldre och hemsjukvården är en hårt belastad verksamhet just nu, där en absolut majoritet av patienterna tillhör en riskgrupp. Att skydda riskgrupperna och de äldre från covid-19 är en oerhört viktig uppgift.

För många sjuksköterskor innebär Corona-pandemin schemaändringar och förändrade

arbetstider med kort varsel. Vårdförbundets Ann Johansson efterlyser en hållbar schemaläggning med ordentliga möjligheter till vila och återhämtning mellan arbetspassen, för att sjuksköterskor ska hålla över tid och orka arbeta under hela Coronapandemin.

En väl fungerande sjukvårdsrådgivning fyller normalt en viktig funktion i samhället. Under rådande pandemi får sjukvårdsrådgivningen en ännu viktigare roll för att erbjuda initial rådgivning per telefon och därmed avlasta den övriga hälso- och sjukvården.

Vi hoppas att smittspridningen av covid-19 så snart som möjligt avtar och så få som möjligt drabbas av allvarliga komplikationer.

Tack för alla era insatser inom hälso- och sjukvården!

Trevlig läsning!

Framtidens Karriär – Sjuksköterska

Om detta kan du läsa i Framtidens Karriär – Sjuksköterska

- 4 **Samverkan och gemensamma insatser krävs mot Corona**
Intervju med Rickard Lundin, chef för Katastrofmedicinskt centrum i Linköping.
- 6 **Sjuksköterskor i Coronapandemins frontlinje**
Intervju med Ann Johansson, Vårdförbundet och Oili Dahl, Svensk Sjuksköterskeförening.
- 7 **IVA-sjuksköterskor avgörande i Coronakrisen**
- 7 **Nyckelfunktion i smittskyddsarbetet**
- 8 **Sjukvårdsrådgivning avlastar hela vårdssystemet**
- 9 **Vårdplatsbristen måste åtgärdas**
- 10 **3 av 10 sjuksköterskor kan tänka sig psykiatri**
- 11 **Sjuksköterskornas förslag för en bättre akutsjukvård**
- 12 **Sjuksköterskor avgörande för omställning till nära vård**
- 14 **Små insatser gör stora skillnader i geriatriken**
- 15 **Populäraste specialistområdena**
- 16 **En god och nära vård kräver statlig medfinansiering**
- 17 **Sjuksköterskans och barnmorskans år 2020**
- 20 **Sjuksköterskor har nyckelroll i sjukvårdens innovationsarbete**
- 21 **Klinisk bredd i äldreomsorgen**
- 21 **Bemanningsföretagen med högst kvalitet**
- 22 **Sjuksköterskan som blev succé författare**
- 22 **Kompetens- och löneutveckling viktigast för studenter**
- 23 **Sjuksköterska, trubadur och avdelningschef**

Presenterade företag och organisationer

23 1177 Vårdguiden, Region Västmanland	30 Kirurgiska kliniken i Norrköping, Region Östergötland
24 Psykiatriska vården, Region Sörmland	31 LIVA på Barn PMI, Karolinska universitetssjukhuset
25 ANOPIVA Norrköping, Region Östergötland	32 Infektionskliniken, Region Kronoberg
26 Tema Akut och Reparativ Medicin, Karolinska universitetssjukhuset	33 Geriatriska kliniken, Region Örebro
27 Dialysmottagningen Kullbergska sjukhuset Katrineholm	33 Thoraxcentrum, Blekingesjukhuset i Karlskrona
27 Kirurgiska länskliniken, Region Örebro län	34 Anestesikliniken i Växjö, Region Kronoberg
28 ANOPIVA Linköping, Region Östergötland	35 AVA i Växjö, Region Kronoberg
29 Akutmottagningen Norra Älvsborg, NU-sjukvården	35 Operationskonsulterna

Framtidens Karriär – Sjuksköterska

är producerad av NextMedia.

nextmedia

Tidningen finns även på:
www.sjukskoterskekarriar.se

SKRIBENTER Jeanette Bergenstam, Anette Bodinger Larsson, Carin Brink, Mats Fahlgren, Cristina Leifland, Adrianna Pavlica, Marianne Sjöberg, Ylva Sjönell, Annika Wihlborg

FOTOGRAFER Per Groth, Lasse Hejdenberg, Gonzalo Irigoyen, Sebastian Lamotte, Magnus Lejhall, Marie Linderholm, Johan Marklund, Emelie Otterbäck, Martin Roth, Andreas Sander, Richard Ström, Martina Wärenfeldt

OMSLAGSFOTO Sebastian Lamotte

GRAFISK FORM Stellan Stål

TRYCK BOLD Printing/DNEX Tryckeriet

ANNONSFÖRSÄLJNING NextMedia

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia
Tel: 08-661 07 90, E-post: info@nextmedia.se

FÖR MER INFORMATION OM FRAMTIDENS KARRIÄR – SJUKSKÖTERSKA, VAR VÄNLIG KONTAKTA:

Niklas Engman, E-post: niklas.engman@nextmedia.se,
Telefon 08-661 07 90, Mobil 070-774 84 90

LÄS MER PÅ WWW.SJUKSKOTERSKEKARRIAR.SE

Vi söker sjuksköterskor

Vi söker dig som har erfarenhet, specialistutbildning eller är nyutexaminerad till våra sjukhus och vårdcentraler.

Catrin Dagander – rekryteringsspecialist, HR-staben,
072-143 14 12, catrin.dagander@regionsormland.se

Sofia Andersson – HR-chef, Karsuddens sjukhus i Katrineholm,
0150-560 40, sofia.a.andersson@regionsormland.se

Välkommen att utveckla och utvecklas hos en av Sörmlands största arbetsgivare. Tillsammans skapar vi Sveriges friskaste län.

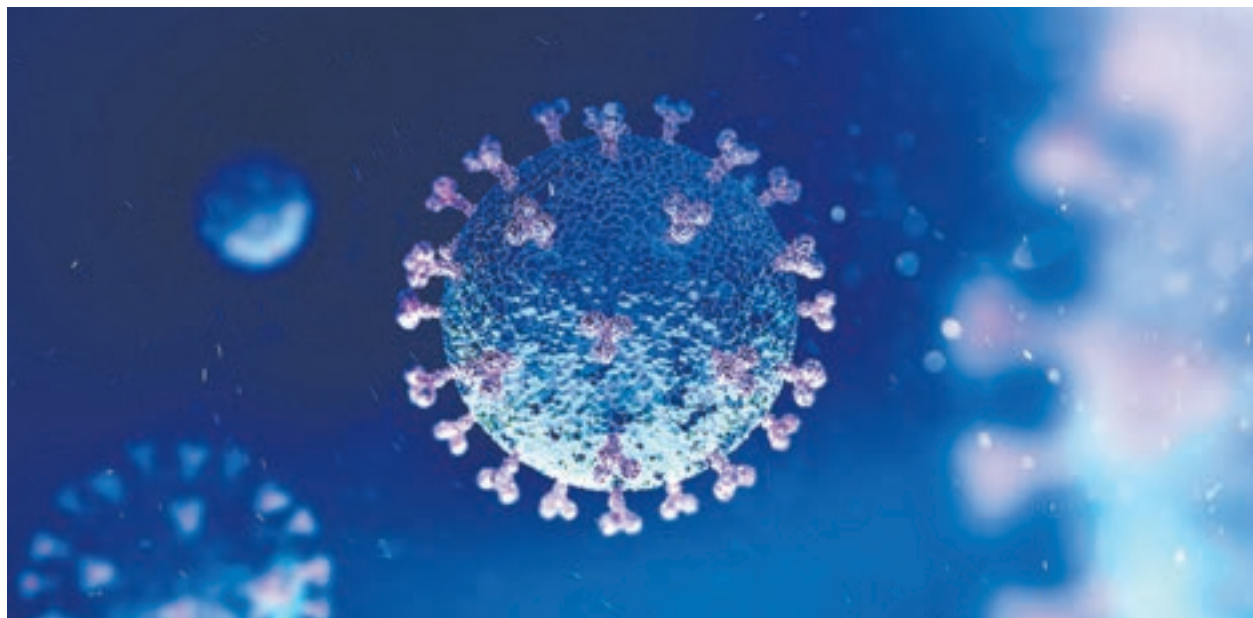
Läs mer på www.regionsormland.se/jobbahososs
Följ oss gärna på www.facebook.com/regionsormlandJobbahososs

REGION
SÖRMLAND

Samverkan och gemensamma insatser krävs mot Corona

Omprioriteringar och ett skiftat fokus mot akut vård är avgörande förutsättningar för att hälso- och sjukvården ska kunna hantera Coronapandemin. Samtidigt anser 44 procent av sjuksköterskorna att svensk hälso- och sjukvård har dålig eller inte så god beredskap för att hantera epidemier, katastrofer eller terrorattentat.

KATASTROFMEDICIN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Katastrofberedskap är en komplex fråga. Jag tror att man i huvudsak svarar utifrån vad man jobbar med och vart man befinner sig geografiskt, vilket gör att vi sjuksköterskor i många fall har olika lägesbild. Många upplever nog beredskapen på landsorten som sämre än i storstadsregionerna, där sjukhusen är fler, säger Rickard Lundin. Han är specialistsjuksköterska i ambulanssjukvård och är centrumchef för Katastrofmedicinskt centrum samt säkerhetschef och ansvarig för beredskapsfrågor i Region Östergötland.

– Det är inte realistiskt att vi ska kunna ägna oss åt hela det normala sjukvårdsflödet och samtidigt hantera en pandemi. På många håll i Sverige sker därför en omställning från ordinarie vård till akut vård. Omställningen frigör kapacitet, vilket ger oss en

relativt god beredskap, säger Rickard Lundin.

Stora skillnader mellan regioner

Han betonar att det är varje enskild regions ansvar att upprätthålla en katastrofmedicinsk beredskap. Samtidigt varierar regionernas kapacitet avsevärt. Det påverkar i sin tur hur förberedda regionerna kan vara på omfattande pandemier.

– I en storstadsregion med flera akutsjukhus har man förstås större möjligheter att prioritera om vården. I mindre regioner är skiftet från icke akut till ett akut medicinskt fokus svårare att genomföra. En positiv faktor är att samtliga svenska regioner deltar i Totalförsvarsövningen 2020, vilket ställer krav på att de rustar upp sitt totalförsvär. Det innebär att samtliga regioner förbinder sig att analysera kapacitetsfrågor och vilka prioriteringar som krävs för att kunna skapa en totalförsvärsförmåga inom regionerna.

Denna analys kan sedan i många fall överföras till planering av regionens förmåga i en pandemi, säger Rickard Lundin.

Förarbete minskar risken

På regionnivå understryker han vikten av ett kontinuerligt arbete med pandemiplaner, kontinuitetsplaner och kata-

NÄRA SAMVERKAN, tillit och gemensamma insatser kommer att hjälpa oss att ta igenom den här pandemin

strofmedicinska beredskapsplaner. Det är också viktigt att regionernas medarbetare utbildas i och övar på att hantera katastrofmedicinska scenarion.

På nationell nivå bör Socialstyrelsen även fortsättningsvis ansvara för den nationella samordningen, bland annat i form av inriktningsbeslut som möjliggör en jämlik vård i hela landet samt koordinering av stöd till regioner som behöver det. På regeringsnivå krävs, enligt Rickard Lundin, en tydlighet

med vilket mandat och uppdrag Socialstyrelsen har.

– Om man har gjort ett gediget förarbete angående prioriteringar i sjukvården så blir det lättare för regionerna att bedriva en god vård i samband med exempelvis pandemier. Tyvärr har vi inte kommit hela vägen fram i förarbetet med gemensamma prioriteringar på en nationell nivå innan Coronapandemin inleddes. Det ökar risken för olika prioriteringar av vård i olika delar av landet, säger han.

Tillit och transparens

Rickard Lundins budskap till sjuksköterskor som befinner sig mitt i sjukvården under rådande Coronapandemi är att även om somliga beslut från politiker eller ledningshåll kan uppfattas som konstiga så utgår beslutsfattarna ständigt ifrån situationen på golvet och det bästa för patienterna.

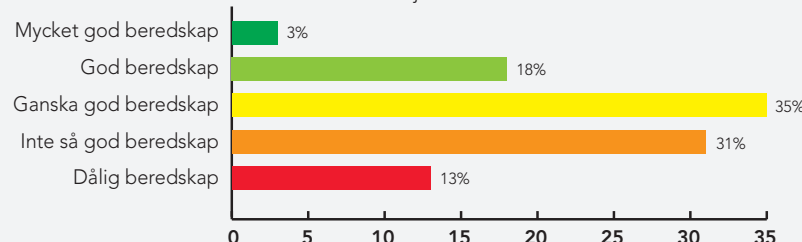
– Nära samverkan, tillit och gemensamma insatser kommer att hjälpa oss att ta oss igenom den här pandemin. Just transparens och ömsesidig tillit mellan alla aktörer i vården är helt avgörande, säger han.

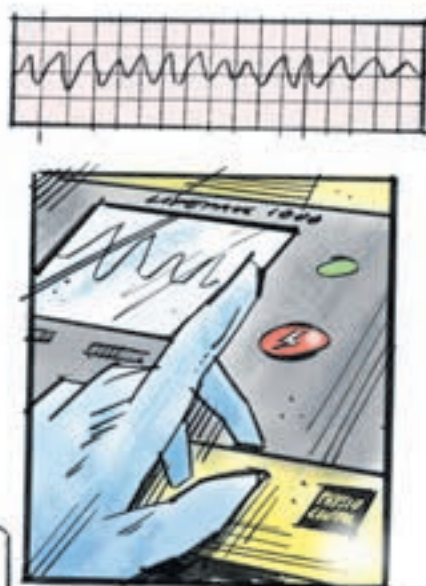
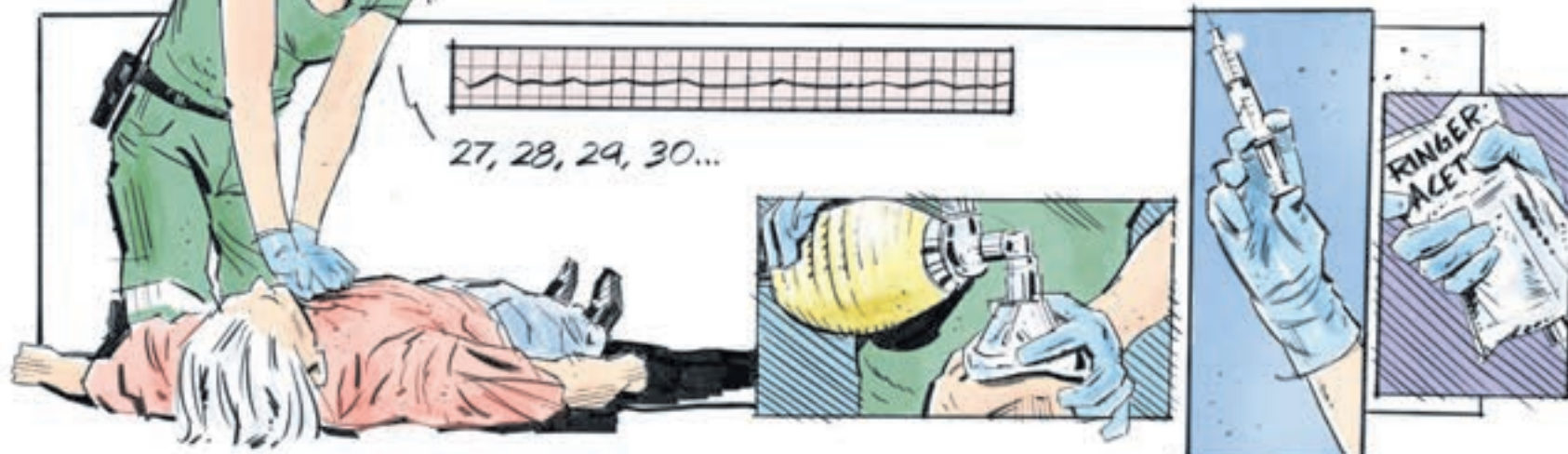
Rickard Lundin, specialist-sjuksköterska i ambulanssjukvård och centrumchef för Katastrofmedicinskt centrum i Region Östergötland.

VILKEN BEREDSKAP HAR HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN I SVERIGE?

Vilken beredskap anser du att hälso- och sjukvården i Sverige har för epidemier, katastrofer eller terrorattentat? Hälso- och sjukvården har...

Om undersökningen: Undersökningen genomfördes av Framtidens Karriär – Sjuksköterska mot ett slumpmässigt urval av sjuksköterskor 5–10 mars 2020. Över 1 000 sjuksköterskor har svarat på undersökningen. Statistisk felmarginal 1,9–3,2 procentenheter.

HAR DU VAD SOM KRÄVS?

Läs mer på <https://karriar.falcksverige.se/>

Sjuksköterskor i Corona-pandemins frontlinje

För många sjuksköterskor har Coronapandemin hittills inneburit schemaändringar och förändrade arbetstider, många gånger med relativt kort varsel. Vårdförbundets vice ordförande Ann Johansson upplever att många sjuksköterskor oroar sig för hur pandemin ska drabba dem själva, deras kollegor och anhöriga.

CORONAPANDEMIN

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Läget är förstås pressat just nu, i synnerhet i många delar av den slutna vården. Just nu är läget som mest pressat inom intensivvård och på infektionskliniker, men även den kommunala hälso- och sjukvården och äldreomsorgen befinner sig i en svår tid nu. Oron är stor bland sjuksköterskor, inte minst för hur man ska kunna hantera situationen om Coronapandemin eskalerar ytterligare. Osäkerheten i sig ger upphov till mycket oro. Ingen vet ju när toppen kommer, om den kommer och hur länge pandemiutvecklingen ska vara, säger Ann Johansson.

– Äldrevården och hemsjukvården är en hårt belastad verksamhet just nu. På exempelvis äldreboenden tillhör den absoluta majoriteten av de boende en riskgrupp. Vi efterlyser fler utbildningsinsatser för all personal i äldreomsorgen samt att smittskydds- och hygienorganisationer fokuserar lite extra på just den här verksamheten. Det behövs för att vi ska kunna skydda våra sköra äldre, säger Ann Johansson.

Hållbar schemaläggning

Hennes budskap till arbetsgivare är att fokusera på en hållbar schemaläggning med ordentliga möjligheter till vila och

återhämtning mellan arbetspassen. Det är nödvändigt för att sjuksköterskor ska hålla över tid och orka arbeta under hela Coronapandemin. Samtalsstöd, utbildningsinsatser och utökade hälsokontroller av medarbetare är några åtgärder som också kan bidra till en hållbar arbetssituation för sjuksköterskor.

– För att vi ska kunna ta oss igenom den här situationen krävs chefer som är närvarande och stöttar sina medarbetare ute i verksamheten. Chefer behöver därför avlastning med administration

ORON ÄR STOR bland sjuksköterskor, inte minst för hur man ska kunna hantera situationen om Coronapandemin eskalerar ytterligare

och bemanningsfrågor. Alla kommer att vara beredda att göra sitt yttersta för att hantera pandemin. Då finns det risk att bland annat sjuksköterskor tar på sig för många arbetspass. Här måste chefer våga bromsa och tänka långsiktigt, säger Ann Johansson.

Sjuksköterskor kittet i vården

Hon efterlyser smidiga och lättillgängliga testmöjligheter för sjuksköterskor som misstänker att de blivit Coronasmittade. Oron för att själv vara smittad stjäl mycket energi. Bättre test-

möjligheter skulle öka vårdpersonalens trygghet.

– Sjuksköterskor utgör alltid kittet i hälso- och sjukvården. I samband med en pandemi blir den rollen ännu tydligare. Sjuksköterskor är självklart experter på omvårdnad, men de fyller även en viktig funktion som koordinatörer. Sjuksköterskor befinner sig verkligen i frontlinjen i bekämpandet av Coronapandemin, de stöttar även befolkningen med viktig förebyggande rådgivning via telefon, i barnhälsovården och inom elevhälsan, säger Ann Johansson.

Extraordinära insatser varje dag

– Situationen i hälso- och sjukvården är självklart väldigt ansträngd nu, främst inom intensivvården. Jag upplever att hela hälso- och sjukvården präglas av en stor vakenhet för utvecklingen och att man gör extraordinära insatser varje dag, säger Oili Dahl, vice ordförande för Svensk Sjuksköterskeförening samt utbildningschef för omvårdnad inom funktionsområdet PMI på Karolinska Universitetssjukhuset.

Eftersom en stor del av sjukvården består av omvårdnadsinsatser så har sjuksköterskor förstås ett stort ansvar i samband med Coronapandemin. För att vi skall klara detta krävs det ett utpräglat teamarbete där alla bidrar med sin kompetens.

– För att situationen ska bli hållbar för sjuksköterskorna under hela

Foto: Tomas Södergren

Oili Dahl, vice ordförande för Svensk Sjuksköterskeförening.

Coronapandemin krävs framförallt fungerande teamarbete och en stabil struktur samt ett lugnt, bestämt, kommunikativt och empatiskt ledarskap. Sjukvårdens medarbetare kommer att vara med om tuffa situationer framöver, vilket förutsätter att alla hjälps åt och stödjer varandra över professionsgränserna, säger Oili Dahl.

Debriefingteam och utbildning

Regeringens viktigaste uppgift i samband med Coronapandemin är, enligt Oili Dahl, att på ett effektivt sätt sprida information till allmänheten, information bör ges på flera språk. Regionerna behöver stödja sjukvården med ett effektivt anställningsförfarande för individer med adekvat utbildning.

– Regionerna behöver också inrätta debriefingteam. Även om vi är profes-

HELA HÄLSO- och sjukvården präglas av en stor vakenhet för utvecklingen och man gör extraordinära insatser varje dag

sionellt utrustade för att hantera den här typen av situationer så tar Coronapandemin på samtliga medarbetare. Kommuner behöver se till att det är legitimerade sjuksköterskor som leder arbetet inom vård och omsorg. I den kommunala omsorgen behöver man även öka teamets samlade kompetens genom utbildningsinsatser. Det kan förebygga ett större sjukdomsutbrott och lidande bland våra sköra äldre, säger Oili Dahl.

Ann Johansson, vice ordförande för Vårdförbundet.
Foto: Dan Lepp

IVA-sjuksköterskor avgörande i Coronakrisen

Hittills har en relativt liten andel Coronapatienter behövt intensivvård, men situationen kan snabbt eskalera. Runtom i landet rustar regionerna därför för att snabbt kunna öppna fler intensivvårdsplatser om behovet uppstår. Samtidigt är bristen på skyddsmaterial och framförallt IVA-sjuksköterskor stora problem.

INTENSIVVÅRD

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Det är väldigt svårt att veta exakt hur många intensivvårdsplatser vi kan behöva, även om man räknar på olika scenarion och jämför med hur utvecklingen sett ut i länder som Spanien och Italien, säger Helen Berthelson, enhetschef på Centralsjukhuset i Kristianstad och ordförande i Riksföreningen för anesthesi- och intensivvård. Innan hon blev chef arbetade hon som IVA-sjuksköterska i många år.

Skydd och IVA-sjuksköterskor

Ett stort problem hittills har varit bristen på skyddsutrustning, exempelvis visir, munskydd och skyddsrockar. Beredskapen på det här området har

inte varit tillräckligt god. Bristen beror enligt Helen Berthelson främst på att regionerna inte lagerhåller den typen av utrustning. När behovet ökar tar skyddsutrustningen därför snabbt slut.

Landets sjukhus och regioner inventerar kontinuerligt sina lager av

MÅNGA INTENSIVVÅRDS-SJUKSKÖTERSKOR HAR verkligen gjort allt de kunnat för att bidra i den rådande krisen

skyddsutrustning och annan medicinsk utrustning som kan behövas om Coronapandemin förvärras.

– Varje region ska egentligen ha ett beredskapslager med skyddsmaterial, men det har hittills saknats på många håll. När man behöver öka antalet in-

tensivvårdsplatser är dock tillgången på kompetent och specialiserad personal det absolut största problemet. Politiker och beslutsfattare behöver fundera på varför det finns för få IVA-sjuksköterskor. Med den rådande bristen på specialistsjuksköterskor försätter vi som land oss i en sårbar och farlig situation, säger Helen Berthelson.

Brist redan före Corona

Eftersom det var brist på IVA-sjuksköterskor i hela Sverige redan innan Coronapandemin slog till så blir bristen särskilt påtaglig när behovet av intensivvårdsspecialister ökar.

– Jag hoppas att Coronapandemin får fler att inse hur avgörande intensivvårds-sjuksköterskorna är när en pandemi slår till. Vi har en så specifik kunskap som inte går att ersätta. Det tar ju tid att utbilda fler IVA-sjuksköterskor så för att

hantera situationen nu krävs innovativa lösningar, exempelvis att allmänsjuksköterskor assisterar och avlastar IVA-sjuksköterskorna med vissa arbetsuppgifter, säger Helen Berthelson.

Vana att snabbt ställa om

– Många intensivvårdssjuksköterskor har verkligen gjort allt de kunnat för att bidra i den rådande krisen. De är vana vid att arbeta med smittsamma patienter, använda skyddsutrustning och tillämpa rigorösa hygienrutiner. De är också vana vid att snabbt ställa om och höja arbetstakten när arbetsbelastningen ökar. Samtidigt måste arbetsgivare värna om IVA-sjuksköterskornas hälsa och välbefinnande så de orkar hålla ett högt tempo så länge pandemin varar, säger Helen Berthelson.

Helen Berthelson, enhetschef på Centralsjukhuset i Kristianstad och ordförande i Riksföreningen för anesthesi- och intensivvård.

Foto: Kimme Persson

Nyckelfunktion i smittskyddsarbetet

Alla som jobbar nära patienter, framför med allt riskgrupper, har en jätteviktig roll i arbetet med att förebygga smitta och ytterligare spridning av Coronaviruset. Alla sjuksköterskor kan ta ett eget ansvar vad gäller att arbeta förebyggande och agera goda föredömen.

SMITTSKYDD

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Det allra viktigaste man kan göra som vårdpersonal, och som individ för att minimera smittspridning, är att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Det handlar framför allt om att stanna hemma när man känner sig sjuk, även i två dagar som stabilt symtomfri.

Inom vården ska man följa rekommendationerna från vårdhygienexpertisen, vilket inkluderar de basala hygienrutinerna, säger Per Follin, smittskyddsläkare och chef för Smittskydd Stockholm.

Minska smittspridningen

– Sjuksköterskors roll är dels att vårda de patienter som kommer in, dels att minska smittspridningen mellan patienterna och till och från personalen, säger Per Follin.

Per Follin, smittskyddsläkare och chef för Smittskydd Stockholm.

Eftersom personal inom vården har en så direkt kontakt med patienter som ofta ingår i riskgrupper är det mycket viktigt att följa de råd och rekommendationer som finns på vårdgivarguiden.

Prioritera hygienfrågorna

– Sjuksköterskorna gör ett mycket viktigt jobb och vi vet att det på många håll är tufft. Vi är medvetna om att det är ett ansträngt läge och arbetar hela tiden för att ta fram rutiner och riktlinjer för att underlätta för vårdpersonalen. Det är också fortsatt viktigt att jobba noggrant med hygienfrågorna, att lämna arbetsplatsen omedelbart om man känner tecken på sjukdom och att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer, säger Per Follin.

Sjukvårdsrådgivning avlastar hela vårdssystemet

Allt fler sjuksköterskor väljer att kombinera sitt kliniska arbete med sjukvårdsrådgivning per telefon. Att arbeta med sjukvårdsrådgivning per telefon är givande, utvecklande och ger ofta omedelbar respons från patienten.

SJUKVÅRDSRÅDGIVNING

TEXT ANNIKA WILHBORG

– Sjukvårdsrådgivningens viktigaste uppgift är dels att dygnet runt erbjuda lättillgänglig och kvalificerad rådgivning från legitimerade sjuksköterskor och dels att påverka flödena i hälso- och sjukvården genom att bidra till att fler patienter söker sig till rätt vårdnivå, säger Maria Frisk Tiston, verksamhetschef på 1177 Vårdguiden på telefon, Region Västmanland. Hon är sjuksköterska sedan drygt trettio år tillbaka och har varit verksamhetschef sedan 2013.

Hantera Coronapandemin

Hon anser att den nationella sjukvårdsrådgivning som Sverige byggt upp via 1177 kan förbättra våra förutsättningar att hantera den pågående Coronapandemin.

– Vi får otroligt många samtal som på ett eller annat sätt berör Corona.

Maria Frisk Tiston, verksamhetschef på 1177 Vårdguiden på telefon i Region Västmanland.

Linda Halén, rådgivnings-sjuksköterska på MedHelp.

Genom att kunna besvara dessa samtal och erbjuda initial rådgivning per telefon avlastar vi den övriga hälso- och sjukvården som är hårt belastad nu. 1177 bidrar även till en jämlik vård eftersom vi kan erbjuda kvalitetssäkrad rådgivning till hela befolkningen, oavsett bostadsort. 80 procent av rådgivningen kring Corona fokuserar på egenvårdsråd, säger Maria Frisk Tiston.

På 1177 fångar man tidigt upp människors oro och frågeställningar i samband med stora samhällshändelser. Redan under Coronapandemins första dagar noterade Maria Frisk Tiston och hennes kollegor en markant ökning i antalet inkommande samtal.

Omedelbar respons

Många sjuksköterskor kombinerar telefonrådgivningen med kliniskt arbete. Det är, enligt Maria Frisk Tiston,

MAN FÅR OFTA omedelbar respons och möts många gånger av stor tacksamhet från människor som ringer in

ofta en idealisk kombination. Enligt Framtidens Karriär – Sjuksköterskas undersökning kan 57 procent av sjuksköterskorna tänka sig att arbeta med sjukvårdsrådgivning.

– Undersökningsresultatet känns positivt och glädjande. När man arbetar med telefonrådgivning kan man fokusera på en tydlig arbetsuppgift, i

kontrast till den kliniska vården där sjuksköterskor ofta känner sig splittade mellan olika arbetsuppgifter. Man får ofta omedelbar respons och möts

DET HÄNDER HELA tiden något nytt, varje samtal är unikt, vilket gör att arbetet aldrig blir tråkigt

många gånger av stor tacksamhet från människor som ringer in, säger Maria Frisk Tiston.

– Nedsatt fysisk funktion är inget hinder för att arbeta med telefonrådgivning. Sjuksköterskor som arbetar med telefonrådgivning bidrar dessutom med stor samhällsnytta och har möjlighet att dela med sig av sin erfarenhet och kompetens till ett stort antal invånare, säger Maria Frisk Tiston.

Hänvisa till rätt vårdnivå

– Sjukvårdsrådgivningens viktigaste uppgift är bedömningen av rätt vårdnivå, oavsett om det är egenvård eller akutmottagning. Genom att lyssna

in den inringande och noggrant följa rådgivningsstödet, så ska patienten kunna hänvisas till rätt vårdnivå eller få svar på frågor som hjälper dem till rätt vård, säger Linda Halén, rådgivningssjuksköterska på MedHelp. Hon har varit sjuksköterska i tjugio år och har tidigare arbetat som skolsköterska i tretton år.

Första linjens sjukvård

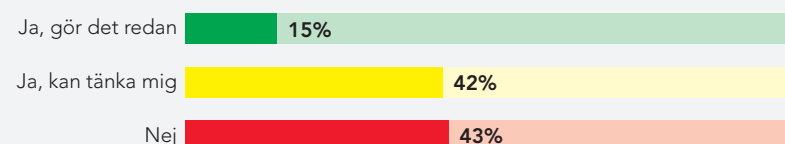
– Sjukvårdsrådgivningen har blivit första linjen, dit du vänder dig med frågor om hur, när, om och var du söker vård. Vårt rådgivningsstöd utgör basen för vår bedömning. I samband med Coronapandemin är det viktigt att hela tiden vara uppdaterad och följa aktuell rådgivningsinformation, eftersom den ändras kontinuerligt, säger Linda Halén.

Rådgivningssköterskor får ofta mycket bekräftelse på att de kan hjälpa till och gör något bra i samtalen.

– Det händer hela tiden något nytt, varje samtal är unikt, vilket gör att arbetet aldrig blir tråkigt. Som rådgivningssköterska får man verkligen mycket tillbaka, säger Linda Halén.

KAN DU TÄNKA DIG ATT ARBETA MED SJUKVÅRDSRÅDGIVNING?

Skulle du kunna tänka dig att arbeta med sjukvårdsrådgivning?

VÅRDFÖRBUNDET

Vi är
vården

Stort tack!

Det är just nu en otroligt ansträngd arbetssituation för våra yrkesgrupper i vården. Sjuksköterskor, biomedicinska analytiker, barnmorskor och röntgensjuksköterskor visar stort mod och professionalitet i ett mycket utsatt läge. Stort tack för den fantastiska insats ni alla gör!

Tillsammans arbetar vi nu för att skapa en så fungerande arbets-situation för våra medlemmar som möjligt, så att de kan fortsätta sitt livsviktiga arbete.

Du vet väl om att du som medlem kan få personlig rådgivning i frågor som rör ditt arbete, yrke och ditt medlemskap. Ring oss på Vårdförbundet Direkt 0771-420 420 så hjälper vi dig.

Våra medlemmar är inte vilka som helst. Är du en av oss?

Om inte, gå med redan idag så blir dina 3 första månader kostnadsfria. Läs gärna mer på vardforbundet.se

**Dina 3 första
månader är
kostnadsfria***

*Gäller nya yrkesverksamma medlemmar, vid ett tillfälle.

Vårdplatsbristen måste åtgärdas

92 procent av sjuksköterskorna anser att Sverige har för få vårdplatser i förhållande till antalet invånare. Vårdplatsbristen är en komplex fråga som får konsekvenser för hela sjukvården. För att komma tillrätta med problemet krävs ett långsiktigt helhetsgrepp.

VÅRDPLATSBRIST

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Undersökningsresultatet är absolut inte förvånande, för vårdplatsbristen är ett problem som funnits länge i hela Sverige. Sverige har lägst antal tillgängliga vårdplatser bland OECD-länderna med 2,4 vårdplatser per 1 000 invånare, säger Daniel Gustafsson, specialistsjuksköterska och verksamhetsutvecklare på akutmottagningen på Universitetssjukhuset i Örebro. Han är även nationell processledare för akutområdet och har arbetat på Universitetssjukhuset i Örebro sedan 2007.

Patienter fastnar på akuten

Vårdplatsbristen är en komplex fråga som orsakats av en mängd olika faktorer.

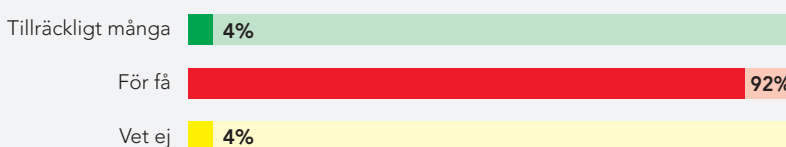
– Sjuksköterskebristen på avdelningar och mottagningar i hela landet är den faktor som har allra störst påverkan på vårdplatsbristen. Akutmottagningen är den stora inkörsporten till slutenvården. Vårdplatsbristen i slutenvården innebär att patienter som egentligen är redo att slussas vidare istället fastnar på akutmottagningen. Det får stora konsekvenser för såväl morbiditeten som mortaliteten hos dessa patienter, säger han.

Daniel Gustafsson, specialistsjuksköterska och verksamhetsutvecklare på akutmottagningen på Universitetssjukhuset i Örebro.

VAD ANSER DU OM ANTALET VÅRDPLATSER I SVERIGE?

Vad anser du om antalet vårdplatser i Sverige i förhållande till antalet invånare?

Hög personalomsättning, inte minst på akutmottagningar, är ytterligare en faktor som bidrar.

– Det minskar patientsäkerheten och är dessutom extremt kostsamt. Att skola in en nyanställd sjuksköterska på en

akutmottagning kostar uppskattningsvis minst 150 000 kronor, säger Daniel Gustafsson.

Lyssna på professionerna

Hans råd till ansvariga politiker är att

lyssna på professionerna som dagligen möter patienter.

– Sjukvårdens professioner har påtalat vårdplatsbristen i många år och har också lagt fram konkreta förslag på hur den kan åtgärdas. Det finns ingen universallösning för hur vårdplatsbristen bör åtgärdas, behoven varierar på olika sjukhus. För att åstadkomma verklig och långsiktig förändring av situationen krävs ett helhetsgrepp som kommer att ta tid och kosta pengar, säger Daniel Gustafsson.

För ensidigt fokus på lönen

När det gäller att få personalen att vilja stanna kvar anser han att man hittills har fokuserat alltför ensidigt på lönefrågan.

SJUKSKÖTERSKEBRISTEN PÅ AVDELNINGAR

och mottagningar i hela landet är den faktor som har allra störst påverkan på vårdplatsbristen

– Goda arbetsvillkor, möjlighet till betald vidareutbildning, ökad flexibilitet i schemalaggningsen och möjlighet att påverka sin anställning är andra faktorer som väger tungt. Medarbetare som säger upp sig från akutmottagningarna gör det i allmänhet för att arbetsbelastningen är för hög, inte på grund av lönen, säger Daniel Gustafsson.

Corona påminnelse för politiker

Om vi har för få vårdplatser för ett normalläge kan man förstås fråga sig hur sjukvården ska klara av en omfattande pandemi som Corona.

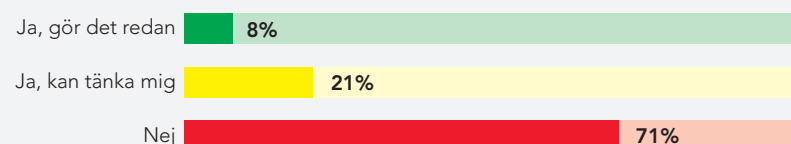
– Utmaningen ligger dels i att informera allmänheten om vikten av att söka sig till rätt vårdnivå för att inte belasta akutsjukvården i onödan, dels i att öppna fler IVA-platser. Corona kan förhoppningsvis fungera som en påminnelse för såväl politiker som allmänhet om hur sårbart sjukvårdssystemet är, säger Daniel Gustafsson.

3 av 10 kan tänka sig psykiatrin

3 av 10 sjuksköterskor kan tänka sig att arbeta inom psykiatrin, varav 8 procent redan gör det. Vuxenpsykiatri och psykiatri inom den nära vården är de populäraste psykiatriområdena.

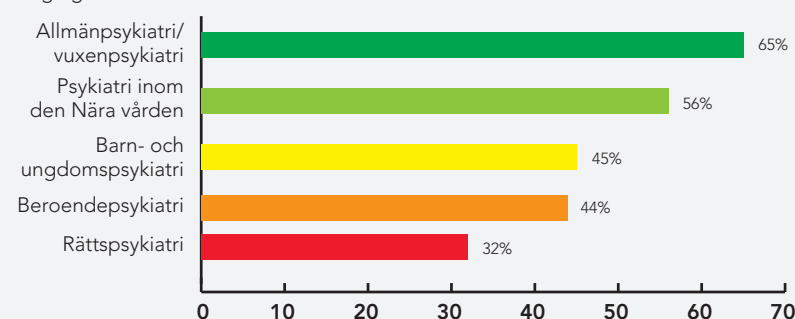
SKULLE DU KUNNA TÄNKA DIG ATT ARBETA INOM PSYKIATRIN?

Skulle du kunna tänka dig att arbeta inom psykiatrin?

VAR INOM PSYKIATRIN KAN DU TÄNKA DIG ATT ARBETA?

Vilka områden inom psykiatrin skulle du kunna tänka dig att arbeta inom? Ange gärna flera.

Förslag för en bättre akutsjukvård

Sjuksköterskornas bästa förslag för att förbättra akut-sjukvården är att anställa fler läkare och sjuksköterskor till akutmottagningarna, öka antalet vårdplatser inom slutenvården och att ha hög kompetens på personalen för bättre och snabbare bedömning.

AKUTSJUKVÅRD

TEXT MARIANNE SJÖBERG

Ett slumpmässigt urval av sjuksköterskor i Sverige har svarat på frågan ”Vilka är dina bästa förslag för att förbättra akutsjukvården?”

Personal och vårdplatser

Anställ mer personal till akutverksamheterna. Det behövs både läkare och sjuksköterskor. I en undersökning som gjorts beskrivs att det inte går att ha intensivvårdsplatser öppna på grund av personalbrist.

”Nu om aldrig, med tanke på Coronaviruset är vi dåligt rustade. Vi klarar inte ens normalläge utan att emellanåt

behöva gå upp i stabsläge för att lösa situationen i panik.”

Man anser att personalen behöver bättre lön, arbetsmiljö och arbetsvillkor, dels för att söka sig till akutsjukvården, men också för att orka stanna kvar.

Med för få vårdplatser är risken stor att patienter skickas hem för tidigt och kommer tillbaka ännu sjukare, och då kräver mer vård än de skulle ha behövt om de fått en plats första gången. Med fler vårdplatser kan patienterna på akutmottagningarna tas om hand snabbare och få den vård de behöver inom slutenvården.

Högre kompetens

Det ska finnas specialistläkare inom akutsjukvård som snabbt kan avgöra vilka som behöver akut vård och vilka som kan gå till vårdcentral nästa dag. Många underläkare är osäkra på sina bedömningar och behöver konsultera en eller flera specialister vilket förlänger kötiden på akuten. Vissa bedömningar via telefon bör göras av sjuksköterskor, och inte operatörer som helt saknar sjukvårdsutbildning.

Kompetent och erfaren personal kan snabbt ta beslut och tillsammans med kraftigt ökade antal vårdplatser blir det

inga proppar på akuten. Man efterlyser bättre flöden. Ge sjuksköterskorna befogenheter att handlägga vissa patientgrupper som bedöms kunna gå hem. Detta ger läkarna mer tid för de sjukaste patienterna, risken för långa väntetider minskar och arbetsmiljön blir bättre.

Utöka primärvården

Det måste finnas en bättre tillgänglighet till primärvården för att undvika att icke akuta ärenden hamnar på akutmottagningen. Närakuter bör ligga geografiskt nära akutmottagningen för att lättare slussa patienter som inte behöver akut vård. Låt närakuten vara

öppen dygnet runt för att avlasta akuten. Allt för många patienter hamnar på akuten för att de inte får någon tid på vårdcentralen.

Foto: Stefan Claesson / Akademiska sjukhuset

FÖRSLAG

Förslag för en bättre akutsjukvård

1. Mer personal
2. Utöka antalet vårdplatser
3. Personal med rätt kompetens
4. Utökad primärvård
5. Bättre lön, arbetsmiljö och arbetsvillkor
6. Information till allmänheten

Du som sjuksköterska eller specialistsjuksköterska, är detta viktigt för just dig?

Din personliga utveckling?

Variation och frihet i din arbetsvardag?

Att du känner dig sedd och uppskattad?

Konkurrenskraftig lön?

Då är Mix Medicare ditt självklara val.

Vi har uppdragen och vi bemannar för att det ska passa dig!

Vi står för engagemang, omtanke, professionalism och värnar om dig som sjuksköterska.

Vi finns i hela landet med många intressanta uppdrag och du får din egen personliga konsultchef, då det är viktigt för oss att du alltid känner dig välkommen och uppskattad. Vi brinner för vårdbemanning och för att du som sjuksköterska ska få de rätta villkoren.

Självklart är här vi kollektivavtal, tjänstepension och försäkringar.

**Vi finns här för dig.
Vi behöver dig!**

MIX MEDICARE
VI HAR UPPDRAGEN

mixmedicare.se - bemanning@mixmedicare.se - 08 741 13 90

Sjuksköterskor avgörande för omställning till nära vård

Vårdförbundets ordförande Sineva Ribeiro betraktar omställningen till en nära vård som avgörande för att hälso- och sjukvårdens resurser ska räcka till i framtiden. Sjuksköterskorna fyller en avgörande funktion i omställningen till en god och nära vård.

NÄRA VÅRD

TEXT ANNIKA WILHBORG

Sjuksköterskornas kompetens kommer att vara verksamhetskritisk, inte minst i primärvården och i den kommunala vården.

– Sveriges nuvarande sjukvårdsstruktur har i princip inte förändrats sedan sextiotalet, trots att utvecklingen i hälso- och sjukvården går snabbt. Omställningen till en nära vård handlar om att sjukvården ska finnas där

I GRUND OCH botten handlar det om att erbjuda patienter rätt vård på rätt nivå

människor befinner sig, och att omfördela resurser mellan sjukhusvård, primärvård och kommunal sjukvård. I grund och botten handlar det om att erbjuda patienter rätt vård på rätt nivå. Många patienter efterlyser dessutom den här omställningen, säger Sineva Ribeiro.

Inte väl insatta i omställningen 7 av 10 sjuksköterskor är inte så väl insatta eller dåligt insatta i omställningen mot en god och nära vård. Det framgår av Framtidens Karriär – Sjuksköterskas undersökning.

– Undersökningsresultatet förvånar mig, inte minst eftersom vi har varit tydliga mot våra chefsmedlemmar om att ta upp frågan i sina organisationer. Även socialdepartementet och regeringen talar mycket om omställningen. Jag anser att omställningen till en nära vård ställer krav på att samtliga verksamhetschefer i sjukvården ställer sig frågan om den vård de i dagsläget bedriver i framtiden bör bedrivas på sjukhus, i primärvården eller i kommunal regi. Samtidigt är många första linjens chefer fullt upptagna med att ringa

in folk. Det långsiktiga och strategiska arbetet hinns inte alltid med, säger Sineva Ribeiro.

Nära vården populär

Sex av tio sjuksköterskor kan tänka sig att arbeta i den nära vården.

– Det är inte förvånande, sjuksköterskor är vana vid att arbeta utifrån ett förebyggande folkhälsoperspektiv och att erbjuda omvårdnad på de platser där människor befinner sig. Att andelen sjuksköterskor som kan tänka sig att arbeta i framtidens nära vård inte är högre beror förmodligen på att kän-

nedomen om exakt vad omställningen kommer att innebära varierar, säger Sineva Ribeiro.

Efterfrågan på specialister

De specialistsjuksköterskor som är viktigast för den framtida nära vården är, enligt Sineva Ribeiro, distriktsköterskor samt sjuksköterskor med specialistutbildning inom geriatrik, diabetes, smärthantering, onkologi och psykiatri.

– Medelåldern är hög i flera av dessa specialinriktningar, vilket innebär att vi behöver fylla på med

fler specialistsjuksköterskor framöver. Det gäller bland annat distriktsköterskor. För att kunna tillgodose den framtida nära vårdens efterfrågan på specialistsjuksköterskor krävs att staten tar ett övergripande ansvar för samtliga specialistutbildningar, avslutar hon.

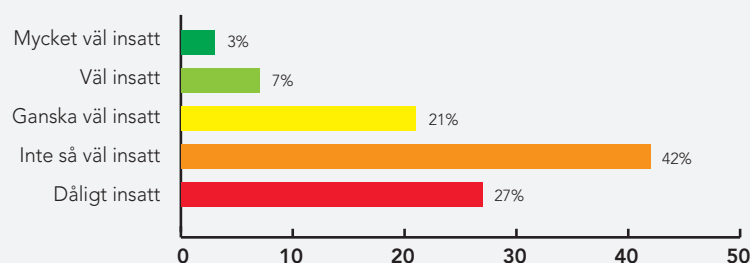
ÅTGÄRDER FÖR OMSTÄLLNING

Sineva Ribeiros tre viktigaste åtgärder för att omställningen till en nära vård ska lyckas:

- Kommunerna behöver planera sitt framtida uppdrag. Kommunerna behöver göra upp en strategisk kompetensförsörjningsplan för sitt framtida utökade uppdrag. De behöver exempelvis fundera på vilken sjuksköterskekompetens de kommer att behöva framöver.
- Mer samarbete mellan kommuner, primärvård och sjukhusvård. Ett utökat samarbete mellan dessa tre aktörer är avgörande för att lyckas. Andra former av samverkansavtal gällande sjuksköterskor behövs också, i framtiden kan en sjuksköterska behöva dela sin arbetstid mellan exempelvis kommunal vård och sjukhusvården. Då krävs samverkansavtal som tar höjd för det.
- Återskapa befolkningens tillit till hälso- och sjukvården. Så länge patienterna inte känner tillit till att de kommer att få den vård de behöver när de behöver den så kommer de att fortsätta söka sig till sjukhusens akutmottagningar, även om de egentligen får bättre vård på en annan vårdnivå.

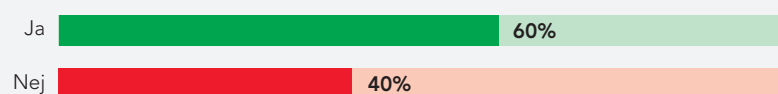
HUR INSATT ÄR DU I OMSTÄLLNINGEN MOT EN GOD OCH NÄRA VÅRD?

Det pågår en omställning mot en "God och Nära vård – En primärvårdsreform". Hur insatt är du i den omställningen?

KAN DU TÄNKA DIG ATT ARBETA INOM DEN NÄRA VÅRDEN?

Skulle du kunna tänka dig att arbeta inom den Nära vården?

Capio först ut med nya vårdformen sammanhållen geriatrisk vård

Från och med oktober 2020 öppnar Capio i etapper 150 nya geriatriska vårdplatser på Sollentuna sjukhus. Vi blir vid öppnandet först i Sverige med den nya vårdformen sammanhållen geriatrisk vård, som omfattar både geriatriska slutenvårdsplatser samt ett utvidgat uppdrag för geriatrisk öppenvård.

Målsättningen är att erbjuda en trygg och säker vård för äldre samt öppna upp för en sammanhängande vårdkedja med Sollentuna sjukhus som bas. Capio söker just nu sjuksköterskor som vill vara med från början och utveckla den nya vårdformen på Capio Geriatrik Sollentuna.

Är du sjuksköterska och vill veta mer, maila info.geriatrik.sollentuna@capio.se så tar vi kontakt med dig.

www.capio.se/geriatrik

Capio driver sedan tidigare flera geriatriska enheter i Stockholm. Bland annat har vi nyligen öppnat en ny enhet i Vårberg.

Flexibel tjänst för sjuksköterska

Vill du ha ett unikt och flexibelt jobb där du får arbeta med både digital och fysisk vård? Nu anställer vi sjuksköterskor som vill hjälpa oss att skapa framtidens digifysiska vård. Vi söker dig som är ansvarsfull och trygg i din roll. Du har god datorvana och är van att arbeta självständigt.

Det här erbjuder vi dig:

- En digitalt lärande miljö - var med på den digifysiska vårdresan.
- Lyft livskvalitén - Flexibelt schema som förenklar livspusslet.
- Tillgång till digitala verktyg för kunskapsutbyte och stöd från kollegor.
- Kollektivavtal, tjänstepension och friskvårdsbidrag.

Läs mer och ansök på careers.doktor24.se

doktor24

Små insatser gör stor skillnad i

För sjuksköterskor som trivs med att samverka i tvärprofessionella team och arbeta personcentrerat är geriatrik och vård av äldre en intressant inriktning. Med geriatrisk omvårdnad kan man göra stor skillnad för patientens livskvalitet. Samtidigt är det en stimulerande och utvecklande specialitet.

GERIATRIK OCH VÅRD AV ÄLDRE

TEXT ANNIKA WIHLBORG

3 av 4 sjuksköterskor känner väl eller mycket väl till vad ett arbete inom geriatrik innebär.

– Att många sjuksköterskor anser sig ha god kännedom om vad geriatrik och vård av äldre innebär beror förmodligen på att sjuksköterskeutbildningen ger en god grund för omvårdnad av äldre, säger Anne-Marie Boström, omvårdnadsansvarig för Tema Åldrande på Karolinska i Huddinge och lektor på KI.

Hon definierar geriatrisk omvårdnad som vården av svårt sjuka äldre med en kombination av komplexa omvårdnadsbehov och sjukdomar.

– Eftersom patienter på geriatriska mottagningar ofta har tre-fyra olika sjukdomar krävs individuella vårdplaner och avvägningar som förutsätter en god kompetens om varje enskild sjukdom. Patientens nivå av skörhet är ofta mer avgörande än den kronologiska åldern, säger Anne-Marie Boström.

Viktig specialistutbildning

– Det är mycket positivt att mer än hälften av sjuksköterskorna kan tänka sig att arbeta med geriatrik. Man utvecklas mycket som sjuksköterska

Anne-Marie Boström, omvårdnadsansvarig för Tema Åldrande på Karolinska i Huddinge.

Sjuksköterskor som går en specialistutbildning inom vård av äldre får kompetens för att vårda äldre patienter i såväl primärvården som i kommunal vård och på sjukhus. Det är en specialistkompetens som kommer att efterfrågas allt mer i framtiden, inte minst i samband med omställningen till en nära vård.

– Vi behöver öka kännedomen om den här specialistutbildningen bland både sjuksköterskor och arbetsgivare. Studenter som tar examen från den här specialistutbildningen får intressanta jobb med bra lön i alla delar av sjukvården, säger Anne-Marie Boström.

Personcentrerat arbetssätt

– Undersökningsresultatet är inte förvånande, sjuksköterskor möter äldre patienter överallt i sjukvården, säger Helena Blomqvist, avdelningschef för Demenssektionen vid Geriatriska kliniken på Örebro universitetssjukhus.

Sjuksköterskor som arbetar med omvårdnad med fokus på geriatrik möter många sköra och svårt sjuka patienter.

– Genomsnittsåldern hos de patienter som kommer till sjukhusens geriatriska avdelningar har ökat på senare

är, vilket innebär att de i allmänhet har fler sjukdomar och är skörare. Det medför i sin tur en sjukdomsbild med en ökad komplexitet som kräver ett personcentrerat arbetssätt med regelbundna riskbedömningar, säger Helena Blomqvist.

På sjukhusens geriatriska avdelningar samverkar läkare, sjuksköterskor, undersköterskor, fysioterapeuter, arbetsterapeuter, kuratorer och dietister i tvärprofessionella team. De arbetar personcentrerat och erbjuder vård utifrån varje patients individuella förutsättningar och medicinska behov.

– Geriatrik är lärandet om åldrandets sjukdomar, medan vård av äldre

är ett bredare begrepp som även kan inkludera exempelvis vård av äldre människor på äldreboenden, säger Helena Blomqvist.

Behövs fler specialistutbildade

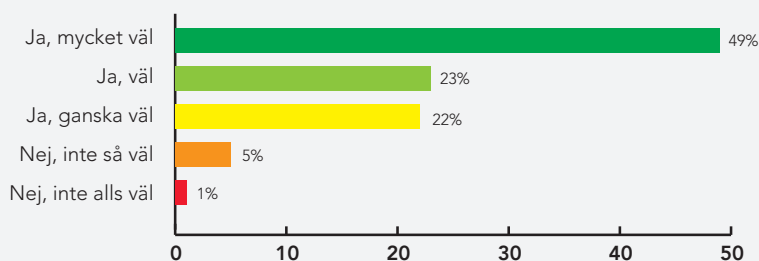
3 av 4 sjuksköterskor anser att de har tillräcklig kunskap för att vårda det ökande antalet äldre och ofta sköra patienter.

– För att trivas med att arbeta med äldre patienter krävs förstås ett grundläggande intresse för åldrande och åldrandets sjukdomar. Tid är också viktigt eftersom man inte bör stressa sig igenom mötet med äldre patienter. Specialistsjuksköterskeutbildning är självklart önskvärd, men

MAN UTVECKLAS MYCKET som sjuksköterska av att arbeta med äldre

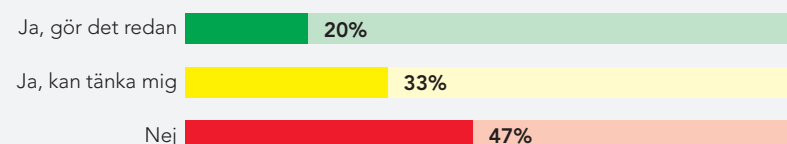
av att arbeta med äldre. Man ägnar mycket tid åt analys, problemlösning och tvärprofessionell samverkan. Även mindre insatser gör stor skillnad i den geriatriska omvårdnaden. Det här är dessutom ett område där det bedrivs mycket forskning, säger Anne-Marie Boström.

VET DU VAD ETT ARBETE INOM GERIATRIK INNEBÄR?

KAN TÄNKA DIG ATT ARBETA INOM GERIATRIK / VÅRD AV ÄLDRE?

Skulle du kunna tänka dig att arbeta inom geriatrik / vård av äldre?

geriatriken

många sjuksköterskor som arbetar med geriatrik har successivt byggt upp sin specialistkompetens under många yrkesverk-

GERIATRIK ÄR LÄRANDET

om åldrandets sjukdomar, medan vård av äldre är ett bredare begrepp

samma år, säger Helena Blomqvist.

– Det är spännande och utvecklande att arbeta med geriatrisk omvårdnad. I framtidens geriatriska vård krävs fler specialistutbildade sjuksköterskor. En viktig förutsättning för att öka antalet specialistsjuksköterskor inom geriatrik är att arbetsgivare ger sjuksköterskor rätt ekonomiska och praktiska förut-

Helena Blomqvist, avdelningschef för Demenssektionen vid Geriatriska kliniken på Örebro universitetssjukhus.

sättningar att utbilda sig parallellt med arbetet, avslutar Helena Blomqvist. ■

HAR DU KUNSKAP I ATT VÅRDA ÄLDRE OCH SKÖRA PATIENTER?

Har du tillräcklig kunskap för att vårda det ökande antalet äldre och ofta sköra patienter?

Ja **74%**

Nej **26%**

Palliativ vård populärast

Vilka specialistområden vill sjuksköterskorna helst arbeta inom? I Framtidens Karriär – Sjuksköterskas undersökning kommer palliativ vård överst, före akutsjukvård, distriktssköterska, sjukvård i hemmet, skolhälsovård och ambulanssjukvård.

SPECIALISERING

TEXT REDAKTIONEN

Populäraste specialistområdet palliativ vård innebär att göra skillnad för en svårt sjuk person, utifrån personens behov. Palliativ vård både förebygger och lindrar besvärliga symtom för att höja personens livskvalitet.

– Det är glädjande att så många vill arbeta med palliativ vård! Inom palliativ vård arbetar vi med helheten, både med den som är sjuk och de närstående. Vården bedrivs där patienten befinner sig, på en palliativ slutenvårdsavdelning, i hemmet eller i den övriga sjukvården, säger Christine Karlsson, ordförande i Sjuksköterskor för palliativ omvårdnad.

Christine Karlsson, ordförande i Sjuksköterskor för palliativ omvårdnad.

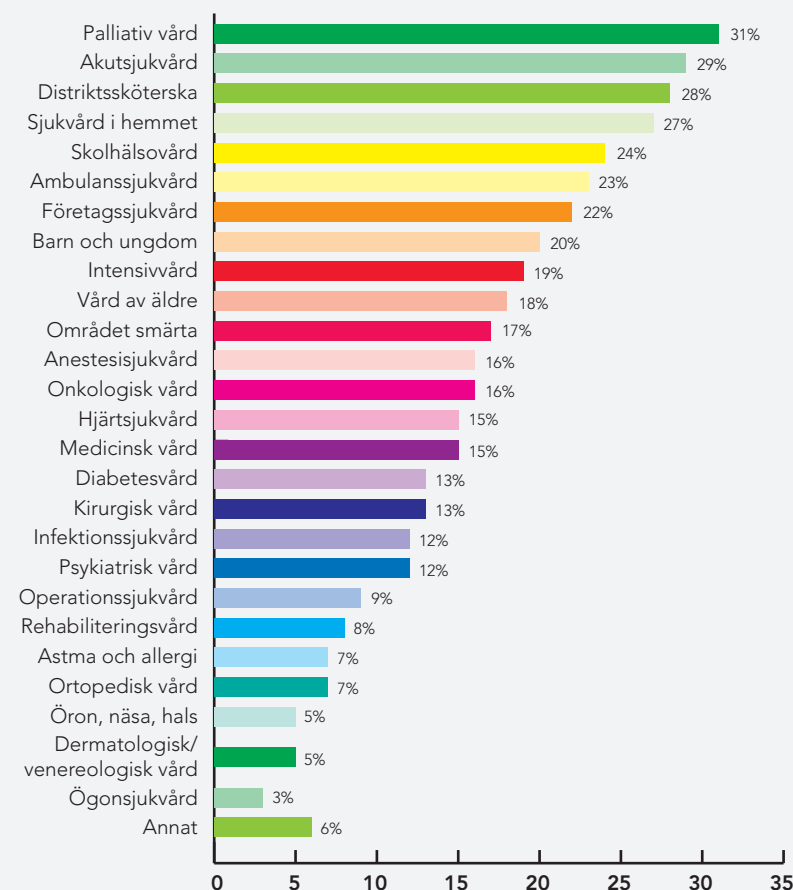
Närliggande områden

Närliggande specialistområden som distriktssjuksköterska och sjukvård i hemmet rankas också väldigt högt.

– De områdena bygger också på att kunna göra skillnad för en sjuk person, i bland annat hemmiljö, säger Christine Karlsson. ■

INOM VILKA SPECIALISTOMRÅDEN SKULLE DU VILJA ARBETA?

Vilka specialistområden inom sjukvården skulle du helst vilja arbeta inom? Bortse från var du arbetar idag och vad du redan eventuellt är specialiserad inom. Ange gärna flera.

I annat specialistområde har sjuksköterskorna svarat barnmorska, blodgivarcentral, demensvård, dialys, kvinnosjukvård, livsstilmottagning, MAS, plastikkirurgi, röntgen, vårdlärare, vårdutveckling och urologi.

En god och nära vård kräver statlig medfinansiering

Omställningen till en nära vård är ett paradigmskifte som kommer att beröra hela hälso- och sjukvården. Såväl patienter som sjukvårdens medarbetare är viktiga resurser i omställningen till en nära vård. Vårdgivare behöver hitta strukturer för inflytande och påverkan för såväl medarbetare som patienter på ett mer modernt sätt än tidigare.

GOD OCH NÄRA VÅRD

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Den största utmaningen i omställningen till en god och nära vård är definitivt uthålligheten. Här krävs en bred politisk enighet och en gemensam målbild i hela hälso- och sjukvårdssystemet. En avgörande framgångsfaktor är att såväl patienter som sjukvårdens medarbetare

EN AVGÖRANDE FRAMGÅNGSAKTÖR är att såväl patienter som sjukvårdens medarbetare informeras om varför och hur omställningen ska genomföras

informeras om varför och hur omställningen ska genomföras, säger Anna Nergårdh, som leder regeringsutredningen "God och nära vård". Hon är disputerad hjärtläkare och internmedicinare, har tidigare arbetat som verksamhetschef på ett stort akutsjukhus samt som

OM UTREDNINGEN

- **Regeringsutredningen "God och nära vård"** skulle presenterat sitt slutbetänkande i mars 2020, men överlämnningen till regeringen har blivit framflyttad på grund av Coronasituationen. Utredningen ska dra upp riktlinjerna för den nationella och långsiktiga omställningsprocess som ska resultera i framtidens moderna och individanpassade hälso- och sjukvårdssystem. När slutbetänkandet presenterats inleds en tilläggsutredning med fokus på hur hälso- och sjukvården ska möta patienter med lättare psykisk ohälsa. Det slutbetänkandet presenteras i januari 2021.

Anna Nergårdh leder regeringsutredningen "God och nära vård".
Foto: Regeringskansliet/Anders G Warne

chefläkare och biträdande landstingsdirektör i Stockholms läns landsting.

Utredningens slutbetänkande kommer bland annat att fokusera på hur definitionen av slutet och öppen vård behöver förändras, samt på samverkan och hur vi kan skapa ett hälso- och sjukvårdssystem som utgår från individens behov och hänger ihop över kommun- och regiongränserna.

Omställningen kräver uthållighet

Vi kommer att ge förslag på förändringar i lagstiftningen för att öka samverkan mellan kommun och region samt hur samverkan kan te sig för patienten med utgångspunkt i ett så kallat patientkontrakt. Vi kommer även att ge lagförslag kring den nationella taxan och hur utbildningsfrågor ska hanteras i hälso- och sjukvården.

– Omställningen till en nära vård kommer att ta tid. Uthållighet är därför en förutsättning för att lyckas. Flera kommuner och regioner har pågående satsningar med fokus på nära vård, men det är viktigt att även lagstiftningen hänger med. De mest framgångsrika satsningarna involverar medarbetare och patienter på ett tidigt stadium, säger Anna Nergårdh.

Statlig omställningsfinansiering

Anna Nergårdh understryker särskilt sjuksköterskornas avgörande roll i omställningen till en nära vård. Olika typer av specialistsjuksköterskor kommer exempelvis att fylla en strategiskt viktig funktion i den nära vården, inte minst distriktssköterskor. Det behövs mer fokus på förebyggande insatser och stöd till den egna hälsan. För att finansiera den nära vården krävs enligt Anna Nergårdh i vissa fall statliga omställningspengar.

– Omställningen i sin helhet bidrar till en långsiktig ekonomisk hållbarhet. Men i genomförandet kan staten behöva gå in med specifika tillskott. Det är också av-

görande att regionerna och kommunerna gör ett arbete där de själva omdisponerar sina resurser i förhållande till den uppsatta målbilden, säger hon.

Stipendium avseende hälsofrämjande aktiviteter

Stipendiet kan sökas av i Sverige legitimerade sjuksköterskor samt studerande som genomgår sjuksköterskeutbildning och som på grund av hälsoskäl är i behov av hälsofrämjande aktiviteter för att bibehålla eller återvinna hälsa och arbetsförmåga.

Stipendiet är avsett för hälsofrämjande aktiviteter och kan inte utgå till studier, till personliga levnadsomkostnader eller användas till annan person än den sökande. Sjuksköterskor som uppnått pensionsålder (67 år) kan inte erhålla stipendiet.

Sista ansökningsdagar är årligen 1 maj, 31 oktober och 1 februari.

Skicka ansökan till:

Stiftelsen Dagmar och Axel Bildts donation, Svenska Röda Korset, Ekonomienheten, Box 17563, 118 91 Stockholm

Ansökan görs på särskild blankett som hämtas på Röda Korsets hemsida www.redcross.se/Bildt

Där finns även mer information om kriterier för ansökan.

För mer information, kontakta stipendieansvarig via växel 08-452 46 00 eller stipendier@redcross.se

Välkommen med din ansökan!

 Svenska Röda Korset

2020 – sjuksköterskans och barnmorskans år

Världshälsoorganisationen WHO har utnämnt 2020 till sjuksköterskans och barnmorskans år. Under året genomförs ett stort antal arrangemang och initiativ som på olika sätt synliggör sjuksköterskans profession och omvårdnadens avgörande roll för en säker sjukvård.

SJUJSKÖTERSKANS ÅR

TEXT ANNIKA WIHLBORG

Sjuksköterskans år är en del av den treåriga globala satsningen "Nursing Now", som bland annat tydliggör sjuksköterskors avgörande roll i arbetet

SJUJSKÖTERSKOR SER TILL att patienter får god och evidensbaserad omvårdnad

med att påverka den globala folkhälsan. Av forskningsrapporten "Triple Impact Report" framgår att verksamheter som satsar på sjuksköterskor förbättrar folkhälsan och bidrar till en

tryggare och mer patientsäker vård. Enligt WHO är det dessutom omöjligt att nå de globala världshälsomålen till 2030 utan sjuksköterskors medverkan.

Vår expertis behöver lyftas

Svensk Sjuksköterskeförening definierar sjuksköterskans år som "Ett år för att lyfta och stärka sjuksköterskor som innovativa ledare som förvandlar hälso- och sjukvård för hälsa till alla".

– Sjuksköterskor ser till att patienter får god och evidensbaserad omvårdnad som ökar överlevnadsmöjligheterna och förutsättningarna för en god livskvalitet. Som den största vårdprofessionen, med kunskap om främst omvårdnad men även med goda kunskaper inom medicin, pedagogik, ledarskap och hälsoekonomi, behöver sjuksköterskors expertis lyftas, säger

Ami Hommel, ordförande i Svensk Sjuksköterskeförening.

Livslångt lärande

Svensk Sjuksköterskeförening uppmärksammar bland annat att sjuksköterskor med såväl ansvar som mandat att fatta beslut behövs på samtliga beslutande nivåer. Vikten av kontinuerlig kompetensutveckling och tillgången till ett livslångt lärande lyfts fram som en nyckelfaktor för att säkra tillgången på sjuksköterskor, även på längre sikt.

Ami Hommels ambition är att Sjuksköterskans år även på sikt ska få effekt på sjuksköterskors löneutveckling och utvecklingsmöjligheter, så fler sjuksköterskor får tillgång till ett livslångt lärande och en god arbetsmiljö. Specialistsjuksköterskans viktiga roll ska lyftas, liksom vikten av att involvera patienterna i sjukvården.

Sjuksköterskedagarna

– Vi har initierat "Sjuksköterskor springer för hälsa och liv", en safett där sjuksköterskor springer från Kiruna till Trelleborg, och har dessutom utlyst

Ami Hommel, ordförande i Svensk Sjuksköterskeförening.
Foto: Tomas Södergren

ett hygienpris på 50 000 kronor i samarbete med bland annat Sophiahemmet. Ett av årets största evenemang, Sjuksköterskans år sätter även sin prägel på Sjuksköterskedagarna, som arrangeras den 25 till 26 november. Där medverkar bland annat en talare från WHO och en expert på Magnetmodellen, säger Ami Hommel.

Är du sjuksköterska och vill göra skillnad?

Hos oss finns många möjligheter. Arbeta i våra teamlösningar för elevhälsa, dagpatruller (LSS) eller ambulande sjuksköterskepatruller kvällar och nätter. Du kan välja att arbeta när och var du vill. Vi har bra arbetsvillkor samt kollektivavtal och i våra teamlösningar kan du få fast anställning, om du vill.

När akutmottagningen, kirurgavdelningen, äldreboendet, elevhälsan eller LSS-boendet står utan sjuksköterskor ser vi till att vården kan fortsätta. Vi erbjuder sjukskötersketjänster dygnet runt, veckans alla dagar.

Vill du bli en av oss? Gör din intresseanmälan på klarakompetens.se så kontaktar vi dig.

Klara – vi hjälper välfärden med personalförsörjning. I vårt nätverk finns läkare, sjuksköterskor, psykologer, socionomer, arbetsterapeuter, sjukgymnaster och logopedier.

klarakompetens.se

klara
vi kan kompetens

KRAFT ÅT SVERIGES VIKTIGASTE ARBETSPLATSER

Sveriges Bästa Arbetsgivare – 4 år i rad!
Detta är unikt för att vara ett företag som
bemannar skola, vård och omsorg.

Vi tar hand om dig som tar hand om andra

På Zest Care tycker vi att det är en självklarhet att du som tar hand om andra också behöver någon som tar hand om dig. Därför sätter vi alltid våra sjuksköterskor i främsta rummet och ger dig som arbetar på Zest Care lön och trygghet värdig ditt yrke. Kort sagt – ett fritt arbetsliv med uppbackning och uppskattning av dina chefer. För det har vi fått utmärkelsen Sveriges Bästa Arbetsgivare 4 år i rad. Tycker du att det låter som någonting för dig? Registrera ditt CV på zestcare.se, så ser vi gemensamt till att utforma ditt yrkesliv precis som du vill ha det. Tillsammans tryggar vi vården och patientsäkerheten.

VÅRT LÖFTE TILL DIG:

- Sjukvårdsförsäkring
- Sjukförsäkring
- Sjuklön
- Friskvård 5 000:- per år.
- Du når oss dygnet runt, årets alla dagar.

Registrera
dig idag på
zestcare.se

Nyckelroll i sjukvårdens innovationsarbete

Fler multisjuka patienter i kombination med ökade krav på delaktighet och tillgänglighet från patienternas sida ökar behovet av innovationer i sjukvården. Sjuksköterskor har ofta god kontakt med såväl patienter som många olika yrkeskategorier och fyller därmed en nyckelroll i sjukvårdens innovationsarbete.

INNOVATIONSARBETE

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– Sjuksköterskor fungerar många gånger som spindeln i nätet. De är vana vid att koordinera patienter och olika sjukvårdsprofessioner i sitt dagliga ar-

SJUJSKÖTERSKOR FYLLER en helt avgörande funktion i sjukvårdens innovationsarbete

bete och har dessutom ofta ett genuint intresse av att utveckla och kontinuerligt förbättra sjukvården. De fyller en helt avgörande funktion i sjukvårdens innovationsarbete, säger Susanne Dahl-

berg, sjuksköterska och enhetschef på Innovationsplattformen i Västra Götalandsregionen.

Identifierar förbättringar

Hon möter många sjuksköterskor med konkreta förslag på hur allt från patientflöden till patientens miljö ute på avdelningarna kan förbättras med hjälp av olika innovationer. Sjuksköterskans helhetsperspektiv gör att de ofta identifierar förbättrings- och utveck-

lingsmöjligheter i sitt dagliga arbete.

Via Innovationsplattformen i Västra Götalandsregionen har bland annat digitala verktyg som underlättar kommunikationen med patienter före och efter operation utvecklats. Andra projekt har fokuserat på att utveckla VR- och AR-glasögon som på olika sätt ska kunna tillföra mervärde för patienter och vårdpersonal.

Samverkan

– Samverkan över professionsgränserna är bland det viktigaste för att lyckas med ett innovationsprojekt. Att få stöd från sin chef och sin organisation är ytterligare en framgångsfaktor. Sjuksköterskors intresse för innovationsarbete är generellt sett stort. Jag är övertygad om att de arbetsgivare som kan erbjuda sjuksköterskor möjligheten att

nya arbetssätt, lösningar och innovationer som verkligen kan förbättra sjukvården, säger Maria Cederblad Tunebjer, disputerad sjuksköterska och chef för Region Uppsala Innovation.

Beroende av chefsstöd

Hon betonar att en innovation i sjukvården inte nödvändigtvis behöver vara en fysisk produkt. Det kan även handla om smarta lösningar för effektivare patientflöden eller små rutinförändringar som kan göra stor skillnad för många patienter.

– Sjuksköterskor följer ofta patienten genom hela vårdkedjan. De har ett övergripande perspektiv som är en stor tillgång i innovationsarbetet. Det finns en stor innovationsvilja bland sjuksköterskor, men de är beroende av chefsstöd för att kunna ta sina innovationer och förslag vidare till nästa steg, säger Maria Cederblad Tunebjer.

Innovationsvänlig kultur

– Vårdpersonalens innovationer kommer att fylla en allt viktigare funktion i framtidens hälso- och sjukvård. Redan nu uppmärksammar såväl regering som regionpolitiker i ökad utsträckning innovationernas betydelse. Ett modigt ledarskap på alla nivåer är en förutsättning för att skapa ett bra innovationsklimat som uppmuntrar och välkomnar medarbetares förbättringsförslag. Arbetsgivare som lyckas skapa en innovationsvänlig kultur ökar också förutsättningarna för att få sjuksköterskorna att stanna, säger Maria Cederblad Tunebjer.

Maria Cederblad Tunebjer, disputerad sjuksköterska och chef för Region Uppsala Innovation.
Foto: Johan Alp

Magnus Kristiansson, sjuksköterska och projektledare och Susanne Dahlberg, sjuksköterska och enhetschef på Innovationsplattformen i Västra Götalandsregionen.

VÅRDPERSONALENS INNOVATIONER KOMMER att fylla en allt viktigare funktion i framtidens hälso- och sjukvård

ägna sig åt innovations- och utvecklingsarbete på deltid stärker sin attraktionskraft, säger Magnus Kristiansson, sjuksköterska och projektledare på Innovationsplattformen i Västra Götalandsregionen.

– Allt fler ledare i sjukvården börjar inse att de bästa förbättringsförslagen ofta kommer från medarbetare som dagligen befinner sig ute i verksamheten. Många sjuksköterskor identifierar

Klinisk bredd i äldreomsorgen

Sjuksköterskor i kommunal äldreomsorg har en variationsrik och kliniskt mångfacetterad yrkesroll som baseras på ett holistiskt perspektiv på varje enskild individ. Under de kommande åren kommer allt mer vård att bedrivas i kommunal regi, vilket innebär spännande möjligheter för erfarna sjuksköterskor.

Linda Carlsson, enhetschef på äldreboendet Trädgårdarna i Örebro, tilldelades 2019 års Vårdförbundspris för sitt arbete med att utveckla verksamheten.

Foto: Ulf Huett

eller betald specialistutbildning. Allt fler kommuner satsar på kollegial samverkan och har tagit bort ensamarbetet för sjuksköterskor. Det bidrar också till att stärka attraktiviteten, säger Linda Carlsson.

Omväxlande omvårdnadsarbete

Hon tror att många sjuksköterskor har en bild av att arbete i äldreomsorgen inte är särskilt utmanande eller variationsrikt.

EFTERSOM VI VÅRDAR

många multisjuka patienter så är omvårdnadsarbetet mycket omväxlande

– Eftersom vi vårdar många multisjuka patienter så är omvårdnadsarbetet mycket omväxlande. Många sjuksköterskestudenter som praktiserar hos oss blir positivt överraskade av bredden i de kliniska bedömningarna. Om man gillar långa patientrelationer, trivs med att arbeta självständigt under stort eget ansvar och vill kunna bemöta varje individ utifrån ett helhetsperspektiv så är äldreomsorgen en intressant karriärväg, säger Linda Carlsson.

KOMMUNAL ÄLDREOMSORG

TEXT ANNIKA WİHLBORG

– Jag visste redan tidigt att jag ville arbeta i en verksamhet som präglas av långa relationer och ett helhetsperspektiv på varje brukare eller patient. Som sjuksköterska i äldreomsorgen har jag verkligen möjligheten att se och utgå ifrån varje individ, säger Linda Carlsson, som kände att hon hittat rätt när hon började arbeta i Örebro kommun 1997.

Sedan dess har hon bland annat varit arbetsledande sjuksköterska och myndighetschef för biståndsplanering och hem-

sjukvård. Sedan 2016 är hon enhetschef på äldreboendet Trädgårdarna i Örebro. Linda Carlsson tilldelades 2019 års Vårdförbundspris för sitt arbete med att utveckla verksamheten på Trädgårdarna.

Individuella hälsoplaner

– Jag har varit med och byggt upp verksamheten sedan start. Vi möter varje individ utifrån dess egen förmåga, resurser och motivation. Basen i hela vår verksamhet är en stark värdegrund och en tydlig kommunikation. De boendes individuella hälsoplaner styr vårt arbete. Vi sätter även mycket fokus på våra

medarbetares förhållningssätt och personlighet som ett viktigt komplement till deras formella meriter, säger hon.

Tagit bort ensamarbetet

Andelen sjukvård som bedrivs i kommunal regi ökar kontinuerligt och väntas öka ännu mer när den nära och personcentrerade vården introduceras. Det innebär att kommunernas behov av erfarna sjuksköterskor kommer att öka framöver.

– En viktig faktor för att äldreomsorgen ska bli attraktiv för fler sjuksköterskor är möjligheten att kombinera sjuksköterskearbetet med en forskartjänst

Bemanningsföretagen med högst kvalitet

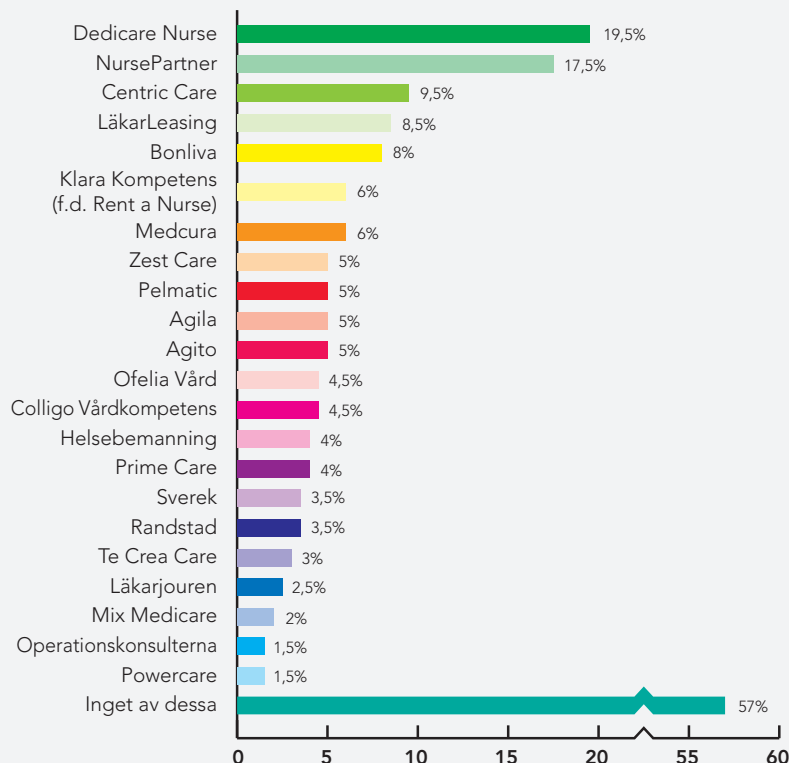
Vilka bemanningsföretag för sjuksköterskor har sjuksköterskorna erfarenhet av som leverantör till hälso- och sjukvården, och vilka bemanningsföretag levererar en tjänst med bra kvalitet?

Dedicare Nurse och NursePartner är de bemanningsföretag som flest sjuksköterskor har erfarenhet av som leverantör.

Det andra diagrammet visar vilka de anser har levererat en tjänst med bra kvalitet, av de bemanningsföretag sjuksköterskorna har erfarenhet av som leverantör.

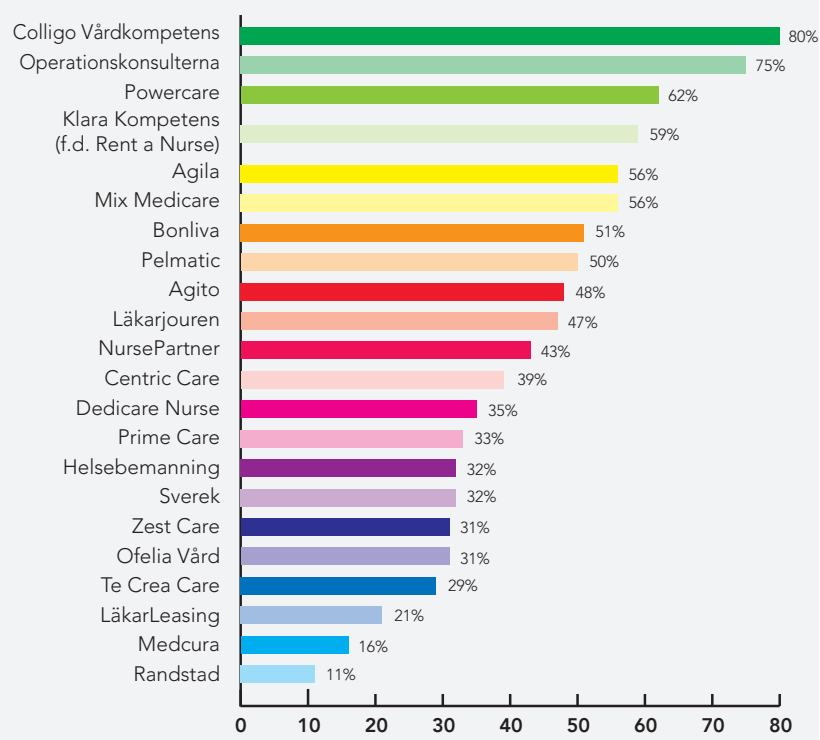
VILKA BEMANNINGSFÖRETAG HAR DU ERFARENHET AV?

Vilka av följande bemanningsföretag för sjuksköterskor har du erfarenhet av som leverantör till hälso- och sjukvården? Ange gärna flera.

VILKA BEMANNINGSFÖRETAG LEVERERAR MED BRA KVALITET?

Vilka av följande bemanningsföretag för sjuksköterskor, som du har erfarenhet av som leverantör, anser du har levererat en tjänst med bra kvalitet?

Sjuksköterskan som blev succéförfattare

Deckardrottningen Anna Jansson firar 20 år som författare – men kan ibland sakna sitt gamla jobb som sjuksköterska.

– Livsöden och insikter om hur livet kan vara har jag fortfarande med mig från sjukvården, säger hon.

DECKARFÖRFATTARE

TEXT ADRIANNA PAVLICA

I år firar sjuksköterskan Anna Jansson 20 år som författare. Hennes böcker har sålts i fyra miljoner exemplar och lånats ut fyra miljoner gånger på biblioteken.

– Åtta miljoner läsare känns som en hisnande siffra. Sitter man på en hockeysmatch och det sitter 40 000 personer i publiken är det svårt att föreställa sig hur mycket åtta miljoner är, säger Anna Jansson.

Varje morgon går hon upp vid fem-sex på morgonen och skriver fram till eftermiddagen. Under sina nio första år som författare arbetade hon samtidigt

Anna Jansson arbetade som både författare och sjuksköterska under nio års tid.
Foto: Leif Hansen

som sjuksköterska, ett jobb hon hade i totalt 25 år.

– Jag jobbade natt, då man ofta har lite mer tid för samtal. Så sjuksköterskeyrket inspirerar absolut. Även om man har tystnadsplikt så kan man använda de insikter som man gör när man träffar människor på det sättet.

Upprördhet starten

Författaryrket hade aldrig lockat Anna Jansson, det var sjuksköterskejobbet som gällde. Brytpunkten kom 1998

när hon skaffade en dator, och plötsligt började skriva.

– Jag skrev av ren uppgivenhet över psykiatrireformen. Staten gav kommu-

DET FANNS EN stor arbetsglädje, det var väldigt meningsfullt att vara sjuksköterska

nen en summa pengar för att stänga mentalsjukhusen och de skulle ut i eget boende. Pengarna försvann i det svarta

hållet av budgetunderskott och många fick klara sig själva. En del sökte sig till oss på sjukhusen. Den här upprördheten kombinerat med fantasi var starten på att jag började skriva böcker. Det är viktigt att det bottnar i något, att man har något att säga.

Träffar systerkompisar

Den senaste boken, Dödslistan, har en barnmorska i centrum.

– Det är ofta jag har med sjuksköterskor eller tangerar vårdämnet i mina böcker. Och just nu är jag arg över riksdagens hårdare krav på Försäkringskassan, där man gör skattelättnader för miljarder men samtidigt inte har pengar att hjälpa långtidssjuk-skrivna.

Saknar du sjuksköterskeyrket?

– Ja det gör jag. Verkligen. Jag brukar träffa mina systerkompisar, jag tyckte så mycket om dem. Det är guld att ha arbetskamrater, man är väldigt ensam som författare. Och det fanns en stor arbetsglädje, det var väldigt meningsfullt att vara sjuksköterska.

Anna Jansson skriver fyra böcker per år, dessutom är nya avsnitt av tv-serien om Maria Wern på gång. 20-årsjubileet firades med en gala på Folkoperan i Stockholm i början av mars.

Kompetens- och löneutveckling viktigast för studenter

Några av de mest avgörande faktorerna för att nyutexaminerade sjuksköterskor ska vilja stanna långsiktigt i sjukvården är, enligt Nadja Ståhl, ordförande i Vårdförbundet Student, kontinuerlig kompetensutveckling under hela yrkeslivet samt att arbetsgivare kan erbjuda en god löneutveckling under hela karriären.

SJUJSKÖTERSKESTUDENTER

TEXT ANNIKA WIHLBORG

– För oss sjuksköterskestudenter är sjuksköterska förstås ett drömyrke med många möjligheter. Samtidigt är den höga arbetsbelastningen, de låga lönerna och det faktum att drygt 25 procent av alla nyutexaminerade sjuksköterskor väljer att lämna yrket efter ett år självklart oroande, säger Nadja Ståhl.

Ytterligare ett orosmoment för många blivande sjuksköterskor är, enligt Nadja Ståhl, att tillgången till erfarna kollegor på många arbetsplatser är begränsad. Just kollegor med lång yrkeserfarenhet är en avgörande faktor

FÖRDELEN MED DEN rådande sjuksköterskebristen är förstås att vi har många arbetsgivare att välja mellan

för många nyutexaminerade sjuksköterskestudenter som kommer ut till sin första arbetsplats, inte minst eftersom kraven på att även nyutexaminerade sjuksköterskor ska leverera från dag ett på en ny arbetsplats är höga.

Erfarna handledare

– Fördelen med den rådande sjuksköterskebristen är förstås att vi har många arbetsgivare att välja mellan, vilket innebär att vi kan välja vilka patientgrupper vi helst vill arbeta med. Jag ser även många

utvecklingsmöjligheter och karriärvägar i vårt yrke, sjuksköterska är ett väldigt attraktivt yrke, bortsett från lönenivån och arbetsmiljön, säger Nadja Ståhl.

Hon understryker vikten av tillgången till erfarna handledare och en genomtänkt introduktion när man kommer ut till sin första arbetsplats. Möjligheten att påverka schemaläggning och verksamhetsutveckling är andra avgörande faktorer för att nyutexaminerade sjuksköterskor ska vilja stanna långsiktigt i sjukvården.

VFU viktigaste frågan

VFU är den enskilt viktigaste frågan för Vårdförbundet Student. För en sjuksköterskestudent erbjuder VFU-perioderna en efterlängtat möjlighet att sätta sin teoretiska kompetens på prov.

Det är ett högt tryck på många arbetsplatser, och det finns då inte alltid tid för reflektion tillsammans med handledaren.

– Vi efterlyser även en bättre framförhållning vad gäller schemaläggning från VFU-arbetsplatserna. Ett väl-

Nadja Ståhl, ordförande i Vårdförbundet Student.
Foto: Ulf Huett

komstbrev och en kort introduktion skulle också ha stor betydelse för att VFU-perioden ska bli riktigt bra för oss studenter. Vi ser gärna att så många handledare som möjligt har gått den högskoleutbildning på 7,5 poäng med fokus på just handledning, men viktigast av allt är att handledaren har tillräckligt med tid avsatt för sitt uppdrag, säger Nadja Ståhl.

Sjuksköterska, trubadur och avdelningschef

Joakim Blomberg är ny avdelningschef för ortopediavdelningen på Alingsås lasarett. Sin passion, musik, hoppas kan kunna få in på avdelningen.

– Det kanske kan bli ett dragplåster för att få fler patienter att orka gå till matsalen, säger han.

MUSIK I VÅRDEN

TEXT ADRIANNA PAVLICA

Sjuksköterskan Joakim Blomberg har arbetat på Alingsås lasarett i åtta år. I januari 2020 tillträdde han som avdelningschef för ortopediavdelningen.

– Som sjuksköterska på ett sjukhus har man från första början en slags ledarroll i sitt arbetslag, man agerar arbetsledare varje pass i stort sett och ett ansvarstagande formas. Självklart har man nytta av det när man kliver upp som chef, säger Joakim Blomberg.

Musikvideo som jobbannons

Den största utmaningen hittills tycker han är att ha två grupper i fokus.

– Det ska finnas en god arbetsmiljö samtidigt som patienten är i centrum, man måste ta hänsyn till båda. Och det bästa för medarbetare kanske inte är det bästa för patienterna.

MAN LÄSTE SÅ mycket tråkigheter om vården jämt så det kan vara kul att det händer något roligt också

Joakim Blombergs stora passion för musik uppmärksammades i media redan för några år sedan, då han stod bakom en lite annorlunda jobbannons.

– Jag gjorde en musikvideo till en låt som jag gjort om texten till och som handlade om en dag på avdelningen. Man läste så mycket tråkig-

Sjuksköterskan och avdelningschefen Joakim Blomberg planerar att allt oftare ta med sig gitarren till jobbet.

heter om vården jämt så det kan vara kul att det händer något roligt också. Det finns mycket som skulle kunna bli bättre men när man ändå är här så kan man göra det bästa av situationen och plocka fram glädjen. Då bidrar jag med musik och roligheter.

Locka patienter till matsalen

Hittills har Joakim Blombergs musikintresse främst märkts på personalfester och i ett och annat Luciatåg. På fritiden är han aktiv med spelningar och ser musiken som ett tillfälle för återhämtning. Men nu har han även

en vision om hur musik ska kunna implementeras på avdelningen.

– Man skulle kunna börja med att ha en liten minikonsert i avdelningsmatsalen på högtider som jul, påsk, midsommar och liknande. Jag har också tankar på att hålla fredagskonserter vid lunch, vi har som mål att få upp patienter till matsalen, det är en del av vår rehabiliteringspolicy. Så det skulle kunna fungera som dragplåster. En del patienter ligger inne länge och kan behöva något se fram emot. Kan jag bidra med en halvtimmes glädje så gör jag gärna det, säger Joakim Blomberg.

© NextMedia

På 1177 fokuserar man på patienten

Sjuksköterskan Renita Hamsund är bara ett samtal bort för patienter som behöver råd och bedömning av sina sjukdomstillstånd.

– Många är väldigt tacksamma över att de kan få råd via telefon.

Efter 20 år som distriktssköterska började Renita Hamsund jobba på 1177 Västmanland, förra året.

– Att ge sjukvårdsrådgivning i telefon är ett meningsfullt jobb. Jag kan fokusera på en patient i taget och ta mig den tid som behövs, för att hon eller han ska känna sig trygg.

När Renita började fick hon en individuellt anpassad introduktion. Hon lärde sig att använda rådgivningsstöd och telefonprogram.

– Jag fick lära mig hur man styr in ett samtal på kärnfrågan, så att varje samtal blir så informativt som möjligt. Efter medlyssning med mina kollegor kände jag mig väl förberedd.

God stämning på jobbet

Hennes arbetskamrater har lång yrkeserfarenhet inom olika specialiteter.

– Den breda kompetensen är en styrka. Och stämningen här är väldigt god. Alla hjälps åt.

Inkommande samtal rör olika sjukdomstillstånd, vanligtast är luftrörsproblem och feber. Periodvis ringer många in om magåkommor.

– Jag försöker att vara lyhörd och ställa frågor så att jag får ut så mycket fakta som möjligt.

Möjligheten för patienten att skicka bilder under samtalet underlättar när exempelvis utslag, svullnader och sårskador ska bedömas.

Renita brukar hinna med mellan sex och åtta samtal i timman.

– Om ett samtal drar ut på tiden så kan jag ofta låta det göra det, utan att bli stressad. Men är det kö så försöker jag att begränsa det.

Flexibla arbetstider

Möjligheten att ta pauser och sträcka på sig mellan samtal, ökar trivselen.

– Här har man satsat på arbetsmiljön. Vi har ergonomiska arbetsplatser, och det finns träningscykel och vikter.

En annan stor fördel är de flexibla arbetstiderna. På 1177 Västmanland lägger personalen sitt schema själva.

– Vi planerar i tioveckorsperioder. Då för jag in vilka dagar och vilka tider jag vill arbeta. Min tjänst är på 90 procent så jag brukar jobba fyra dagar ena veckan och fem dagar veckan därpå.

Renita Hamsund, sjuksköterska på 1177 Västmanland.
Foto: Per Grath

Eftersom Renita är kvällsmänniska väljer hon gärna sena pass.

– Idag har jag jobbat 11 till 18. Jag fick en skön sovmorgon men har ändå hela kvällen kvar. Vissa dagar väljer jag 13 till 22 istället. Då hinner jag röja och pyssla hemma före jobbet. Jag stortrivs med upplägget!

i

1177 Vårdguiden på telefon är en tjänst som finns i hela Sverige. I Västmanland arbetar cirka 35 sjuksköterskor dygnet runt med sjukvårdsrådgivning till våra invånare via telefon. Vi arbetar delvis nationellt för att nå effektivitet och för att erbjuda en jämlik vård. Att arbeta hos oss är både lärorikt och utmanande. Arbetet sker självständigt men i en grupp som präglas av erfarenhet, samarbete och delaktighet. Vi arbetar kontinuerligt med utveckling av digitala lösningar för att öka tillgängligheten till invånarna.

1177 Vårdguiden på telefon
Region Västmanland
721 89 Västerås

www.1177.se/regionvastmanland

Vård med fokus på hela människan

När Sandra Trivunovic tog sin sjuksköterskeexamen för snart ett år sedan började hon arbeta på psykosavdelningen vid Nyköpings lasarett.

– Här är det vården av hela människan som står i centrum, ett fantastiskt roligt och utvecklande jobb.

Det var VFU:n på psykosavdelningen vid Nyköpings lasarett som fick Sandra Trivunovic att satsa på ett arbete inom psykiatri.

– Jag fick ett väldigt fint mottagande som student och upplevde psykiatri som en mycket intressant specialitet. Att jag sökte mig hit efter avslutade studier kändes ganska självklart. Det bästa är vårdandet av hela människan, att kunna sitta ner och ha tid för både vårdande samtal och noggrann uppföljning av våra patienter.

Robin Nilsson, som också tog sin sjuksköterskeexamen i juni 2019 och idag arbetar på allmänpsykiatriska avdelningen vid Mälarsjukhuset i Eskilstuna, har liknande erfarenheter.

– Jag hade en praktikperiod på allmänpsykiatri och fick ett väldigt bra bemötande av kollegorna på avdelningen. Det ledde fram till att jag först sommarjobbade som undersköterska och sedan sökte mig hit efter avslutad utbildning.

Efter snart ett år på avdelningen konstaterar Robin att jobbet till och med har överträffat de redan högt ställda förväntningarna.

– Det har blivit som jag tänkt mig fast ännu bättre. Arbetet som sjuksköterska inom psykiatri är till exempel betydligt

bredare än jag trodde från början. Här kan man utvecklas efter intresse och det område som man brinner för lite extra. Vanligtvis tänker man kanske att specialistsjuksköterska är nästa karriärsteg men här finns många andra utvecklingsmöjligheter.

Många möjligheter

Han får medhåll av Sandra som även hon upptäckt att arbetet är mycket mer mångfacetterat än förväntat. Hon berättar att det under studietiden florerade skräckhistorier om att sjuksköterskor som började inom psykiatri tappade alla kunskaper från det somatiska.

– Det stämmer absolut inte. Ok, jag kanske inte har satt ett dropp lika ofta som en ny sjuksköterska på en medicinavdelning, men det förekommer även här, plus en massa annat. Här blir vården till en helhet där du får en bred somatisk kunskap och dessutom har lite mer tid till att ta in kunskaperna på.

Både Sandra och Robin deltar i divisionens satsning på introduktionsåret för nyanställda sjuksköterskor inom psykiatri. Som ny sjuksköterska fick Sandra också en inskolningsperiod på avdelningen samt en mentor med lång erfarenhet av arbete inom psykiatri.

Sandra Trivunovic, sjuksköterska på psykosavdelningen vid Nyköpings lasarett.
Foto: Marie Linderholm

– Mentor har jag fortfarande vilket känns trygghet. Jag har även nära kontakt med mina chefer och kan alltid vända mig till dem om det är något jag vill diskutera eller reflektera över.

Även Robin är nöjd med sin start i sjuksköterskeyrket.

– Jag fick en mentor samt sex veckors introduktion på avdelningen som sedan övergick i nyanser. Jag kan fortfarande vända mig till mentorn och diskutera svåra patientfall eller yrkesfrågor vid behov.

Fortbildning

Efter snart ett år på psykosavdelningen känner Sandra att intresset för specialiteten bara växer.

– Det är ett oerhört intressant område. När jag har skaffat mig mer erfarenhet kommer jag absolut att studera vidare inom psykiatri. Redan nu har jag fått erbjudanden om att gå olika fortbildningar, det finns massor av utvecklingsmöjligheter. Här är lärandet en ständigt pågående process.

Robin instämmer.

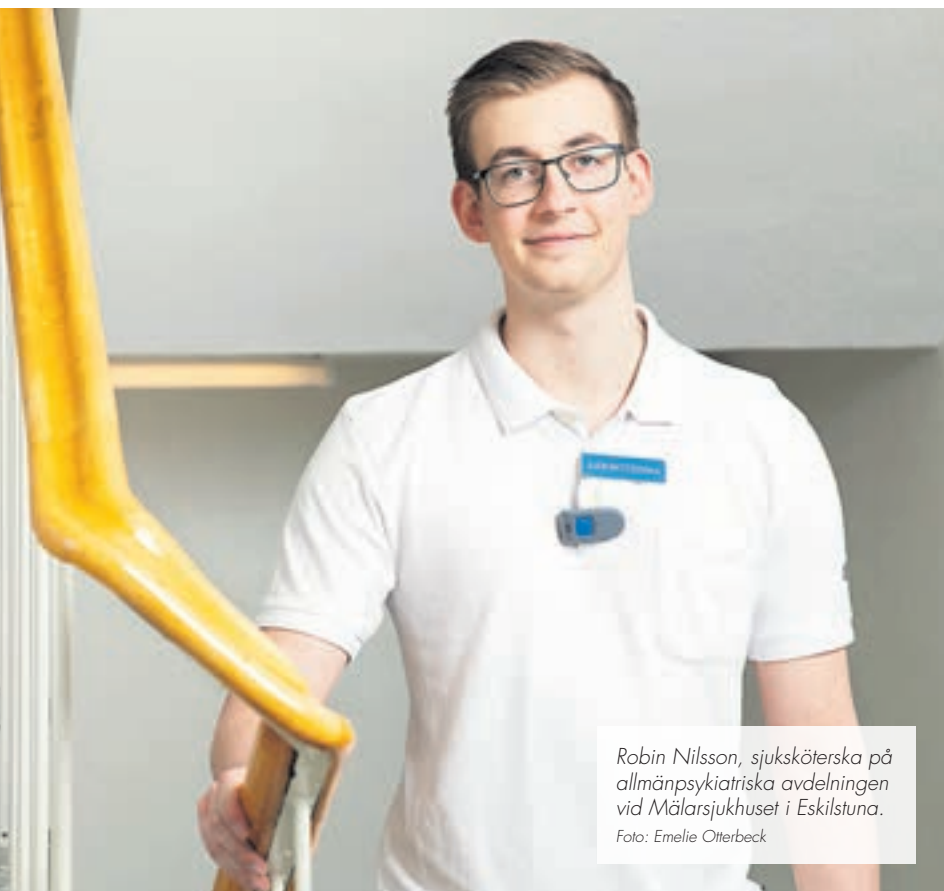
– Erbjudanden om olika kurser och fortbildningar kommer kontinuerligt. Här finns alla möjligheter.

Bra start

Både Sandra och Robin kan varmt rekommendera andra nya sjuksköterskor att börja arbeta i psykiatrivården inom Region Sörmland i allmänhet, och på deras avdelningar i synnerhet.

– Absolut, det ger en trygg start i yrket och arbetet på avdelningen ger en väldigt bra utveckling i både psykiatri och somatik. Det är mycket mer blandat mellan de båda områdena än vad man kanske föreställer sig, säger Robin.

– Ja, jag fick också ett fantastiskt bra bemötande och arbetet omfattar, precis som Robin säger, även de somatiska delarna. Kropp och själ hör ihop och här är det vården av hela människan som står i centrum. Det är ett fantastiskt roligt jobb, avslutar Sandra.

Robin Nilsson, sjuksköterska på allmänpsykiatriska avdelningen vid Mälarsjukhuset i Eskilstuna.
Foto: Emelie Otterbeck

Den psykiatriska vården för vuxna inom Region Sörmland bedrivs av Psykiatriska kliniken Mälarsjukhuset och Psykiatriska kliniken Kullbergssjukhuset/Nyköpings lasarett. Den psykiatriska vården för barn bedrivs av BUP Sörmland och består av öppenvård. Välkommen att skapa Sveriges friskaste län tillsammans med oss!

www.regionormland.se

REGION
SÖRMLAND

Vi har världens bästa jobb!

Hanna Persson, Jimmy Jonsson och Tarja Hamari är specialistsjuksköterskor på ANOPIVA i Norrköping. Tillsammans har de arbetat mer än 40 år på avdelningen.

– Vårt jobb gör verkligen skillnad för andra människor vilket ger stor arbetsglädje i retur. Vi har världens bästa jobb!

ANOPIVA på Vrinnevisjukhuset i Norrköping omfattar tre komplexa specialiteter: anestesi, operation och intensivvård. Här arbetar väl samman-svetsade team med det senaste inom högteknologisk vård. För den oinvigde kan det låta skrämmande med all teknik och den oförutsägbart som är en del av jobbet. Motmedlet heter planering, förberedelser och kontroll.

Hanna var nyutbildad operations-sjuksköterska när hon började på avdelningen för snart 18 år sedan.

– Många tror att vårt arbete handlar om att långa instrument till doktorn. Men för att klara det måste jag kunna operationen, veta vilka instrument som krävs för varje ingrepp, vara uppdaterad och veta vad som händer om vi ändrar metod under arbetets gång.

Hon påpekar vikten av att kunna samarbeta, vara trygg i teamet och orka hålla fokus i timtal.

– Det är ett aktivt arbete som jag verkligen kan rekommendera.

Hanna Persson, Tarja Hamari och Jimmy Jonsson, specialistsjuksköterskor på ANOPIVA i Norrköping.

Foto: Martin Roth

Utveckling

Även Tarja kan se tillbaka på en lång yrkeskarriär inom vården. 1999 blev hon färdig anestesistjuksköterska och började direkt på nuvarande ANOPIVA.

– Jag har trivts otroligt bra redan från första början. Det är en utmärkt arbetsplats med bra arbetskamrater och en väl fungerande operationsavdelning.

En stor fördel, fortsätter Tarja, är att verksamheten är utvecklingsbenägen vilket spiller över på medarbetarna. För henne har de gångna åren inneburit ständigt nya utmaningar.

– Idag ägnar jag en tredjedel av min tid åt att arbeta på en pre-operativ mottagning med allt vad det innebär. Övrig tid tillbringar jag i operationssalen, förutom ett specialuppdrag på tio procent då jag arbetar med medicinteknisk utrustning, som fört med sig att jag lärt mig mycket både om apparaturen i sig och upphandlingar.

Hanna tillägger att alla medarbetare har möjlighet att delta i utbildningsdagar.

– Det är återkommande tillfällen med olika teman då vi lär av både varandra och inbjudna specialister. Det är lätt att

få gehör för egna initiativ om man till exempel brinner för ett särskilt område. Finns det en vilja så finns det oftast även en väg.

IVA

Jimmy har till skillnad från sina två kollegor börjat på ANOPIVA ganska nyligen. Sedan två år tillbaka arbetar han som intensivvårdssjuksköterska på avdelningen.

– Jag hade hört mycket bra om verksamheten och sökte mig hit efter avslutad specialistutbildning. Ett beslut jag inte har ångrat.

Liksom många andra medarbetare inom akut- och intensivvård ser Jimmy

variationen och oförutsägbart som en stor tjusning med jobbet.

– Det är alltid spännande att komma till jobbet, man vet aldrig vad som väntar. Trots att jag varit här relativt kort tid har jag utvecklats enormt. Här har jag bland mycket annat fått stor mängdtränning, vilket gett mig större trygghet i min yrkesroll.

Nya lokaler

Han berättar att verksamheten har flyttat in i en helt ny intensivvårdsavdelning med sex vårdplatser och post-operativ avdelning

– Det är mer rymligt, och underlättar mobilisering till exempel. Framför-

rallt är det positivt för patienterna som får singelrum och slipper allt ljud och spring som kan uppstå i flerbäddssalar. Även för oss medarbetare är de nya lokalerna ett lyft. Under ombyggnaden var fönstren blockerade av byggställningar så det är härligt att få in dagsljus igen!

På frågan om han rekommenderar andra sjuksköterskor att söka sig till ANOPIVA kommer svaret snabbt.

– Absolut, det ligger ett stort värde i att ha ett så betydelsefullt yrke. Här kan man verkligen göra skillnad för andra människor. Jag har hittat mitt drömjobb och kommer att, precis som Hanna och Tarja, bli kvar länge i verksamheten.

Anopiva vid Vrinnevisjukhuset i Norrköping bedriver intensivvård samt anestesi- och operationsverksamhet. På intensivvårdsavdelningen behandlas och övervakas årligen cirka 650 svårt sjuka patienter samt patienter som har genomgått större operationer. Anestesi- och

operationsverksamheten omfattar både planerade och akuta operationer för olika specialiteter vid sjukhuset. Operationsavdelningen har tio operationssalar öppna under dagtid och genomför cirka 6 000 operationer varje år.
www.regionostergotland.se

Utvecklas på Tema akut och reparativ medicin

På nya Tema akut och reparativ medicin på Karolinska universitetssjukhuset i Solna och Huddinge arbetar du i sammanhållna vårdkedjor med akut sjuka och traumapatienter. Här finns många karriärspår både kliniskt och inom ledarskap. Det är en spännande tid, då du verkligen kan göra avtryck.

Den första januari i år sjösattes den nya organisationen, som innebär stora fördelar för såväl patienter som medarbetare. Nu får patienter med svåra akuta tillstånd högspecialiserad vård i en sammanhållen process, genom hela vårdförloppet, från det akuta omhändertagandet till rehab och hemskrivning. Omvårdnadsområdena omfattar akutmottagning och specialistmottagning i samarbete med de medicinska enheterna akut och trauma, akutkirurgi och ortopedi. Det är en patientgrupp med ett brett spektrum av tillstånd och som ofta kräver många olika insatser genom vårdkedjan.

Sammanhållet flöde

För dig som är sjuksköterska finns många möjligheter till ett spännande, omväxlande och utvecklande jobb. Här finns chans att få en mer ledande roll, på Karolinska universitetssjukhuset, både i Solna och i Huddinge.

– Tidigare var vården av den här patientgruppen mer fragmenterad, men nu är det ett sammanhållet flöde. Vi har en och samma ledningsgrupp och alla strävar mot samma mål. De olika delarna berikar och inspirerar varandra, och för sjuksköterskor skapar den nya organisationen öppningar för nya roller, berättar Rebecka Schmidt, som är intensivvårdssjuksköterska i botten och nu är omvårdnadschef för akut och trauma på Karolinska sjukhuset i Solna.

Hennes kollega Emil Andersson, som är omvårdnadschef på intensivakuten i Solna, håller med. För sjuksköterskor ger verksamhetens bredd flera karriärspår. En spännande funktion är ledningssjuksköterska, som är en roll man kan utvecklas till om man har intresse för ledarskap.

– Detta är en möjlighet för den som vill ha en ledande roll i teamet. Det är en funktion där man får prioritera resurser, coacha juniora medarbetare och handleda. Ledningssjuksköterskan kommunicerar även med andra verksamheter och har ett övergripande helhetsansvar. Samtidigt är man nära den kliniska verksamheten, förklarar Emil.

Kompetensutveckling

För att passa som ledningssjuksköterska är det bra att ha ordentlig klinisk erfarenhet och vara trygg i sin yrkesroll. Vården är högt specialiserad och har ett tydligt 24/7-perspektiv. Verksamheten måste vara robust dygnet runt, så ledningssjuksköterska är en roll för mer seniora medarbetare. Man behöver inte nödvändigtvis ha erfarenhet från akut-sjukvård, för det lär man sig här. Det

Rebecka Schmidt, omvårdnadschef för akut och trauma och Emil Andersson, omvårdnadschef på intensivakuten på Karolinska sjukhuset i Solna.

Foto: Gonzalo Irigoyen

finns också mycket goda möjligheter till kompetensutveckling för att fylla kunskapsluckor.

Dynamisk tid

Siri Odelfalk och Maria Bergqvist arbetar inom Tema akut och reparativ medicin på Karolinska universitetssjukhuset Huddinge. Siri är omvårdnadschef för akutkirurgi och trauma och Maria har samma roll på en medicinsk akutvårdsavdelning. De lyfter fram att det är en spännande och dynamisk tid att komma till Tema akut och reparativ medicin. Verksamheten håller på att ta form, och den som är drivande och engagerad har stora möjligheter att påverka vården.

– Det är inte bara en klyscha att man kan vara med och göra avtryck i verksamheten. Jag upplever att man lyssnar på medarbetarna och tar vara på det engagemang och de idéer som finns. Det går snabbt att omsätta goda omvårdnadsidéer i handling, säger Maria, som trivs med att vara tillbaka i akutsjukvården efter flera år på andra avdelningar.

Personliga egenskaper styr

Siri lyfter fram rollen som omvårdnadschef. För henne var det en chans att utvecklas som chef och bygga upp avdelningen från start. Hon hade ingen tidigare professionell erfarenhet av ledarskap, men hade jobbat kliniskt i flera år på en ortopedisk avdelning. Hon lockades också av att arbeta med akut-sjukvård.

– Det känns väldigt kul och utmanande att få vara med från början. Här

på Karolinska universitetssjukhuset finns en öppenhet för att låta drivna och engagerade medarbetare axla ledande roller. Man kan gå direkt från "golvet" till ledare; det är personliga egenskaper som styr, säger hon.

Alla fyra framhåller att Karolinska universitetssjukhuset erbjuder karriärvägar och möjligheter, som troligtvis saknar motstycke i svensk sjukvård. Här kan du som är sjuksköterska utvecklas kliniskt, som chef och ledare eller inom forskning. Det finns en stark fokus på omvårdnad, och insikt om sjuksköterskans centrala roll i vården. På Tema akut och trauma kan du utvecklas och göra skillnad – på riktigt!

Tema Akut och Reparativ Medicin

Vi är ett nybildat tema som fokuserar på både akutsjukvård med komplett omhändertagandet av den akut sjuka patienten och de högspecialiserade uppgifterna för Karolinska. Med högspecialiserad vård menas avancerad sjukvård som kräver särskilda resurser och kompetenser när det gäller utrustning och personal. I uppdraget ingår även att säkerställa forskning och utbildning. Inom Tema akut och reparativ medicin finns en rad spännande karriärvägar för sjuksköterskor, vare sig du vill arbeta rent kliniskt, med ledarskap eller inom FoU.

www.karolinska.se

KAROLINSKA
UNIVERSITETSSJUKHUSET

Maria Bergqvist, omvårdnadschef på en medicinsk akutvårdsavdelning och Siri Odelfalk, omvårdnadschef för akutkirurgi och trauma på Tema akut och reparativ medicin på Karolinska universitetssjukhuset Huddinge.

Foto: Johan Marklund

Kirurgisk omvårdnad i framkant

Den kirurgiska länskliniken i Region Örebro län erbjuder en stor variation av utvecklande och utmanande arbetsuppgifter för sjuksköterskor, där kan välja att jobba på en av våra vårdavdelningar eller mottagningar, alla med behov av olika kompetenser.

Den kirurgiska länskliniken i Region Örebro län finns representerad på Universitetssjukhuset Örebro samt på länsdelssjukhusen i Karlskoga och Lindesberg, alla med olika typer av utmaningar och möjligheter.

Kirurgiska kliniken är en länsklínik som finns på Universitetssjukhuset Örebro, Karlskoga lasarett och Lindesbergs lasarett. Här vårdas patienter med bland annat sjukdomar i buk, hals och bröst. Kliniken har ett länsuppdrag för akuta och elektiva kirurgiska sjukdomar och bedriver även högspecialiserad vård för utomlänspatienter. Kliniken har sammanlagt 350 medarbetare på enheter för mottagning, vårdavdelning, operation och sekretariat.

www.regionorebrolan.se

Region Örebro län

– På kirurgiska kliniken utvecklas du snabbt till en kunnig sjuksköterska då du under kort tid får se många olika kirurgiska sjukdomar och en stor bredd av basal och specifik omvårdnad, berättar Marie Nordén.

– Till Kirurgiska kliniken kommer många olika typer av patienter med kirurgiska åkommor, kompetensen finns då för att möta de flesta diagnoser, konstaterar Sia Östlind.

Får använda hela sin kompetens

Det finns många skäl till att många väljer att jobba kvar på kirurgklinikerna.

– Jag känner en stor stolthet över det jobb vi utför här. Vi har en positiv anda och tillsammans med kunniga kollegor driver vi förbättringsprojekt inom kvalitet och patientsäkerhet. Arbetsuppgifterna är väldigt varierande och man får använda hela sin kompetens som sjuksköterska, förklarar Katarina Wästberg.

– Vi välkomnar sjuksköterskor med och utan tidigare kirurgisk erfarenhet berättar Kunigunde Behrens.

Fr. v: Katarina Wästberg, avdelningschef, Lena Hansson, avdelningschef, Kunigunde Behrens, avdelningschef, Sia Östlind, avdelningschef, Sofia Eriksson, omvårdnadschef och Marie Nordén, avdelningschef.

Foto: Richard Ström

Med den bredd av vård som länskliniken erbjuder innebär det även många olika spännande karriärvägar.

– Det går att läsa vidare till specialistsjuksköterska samtidigt som man är kvar på kliniken. Men även om man inte utbildar sig vidare finns många positioner som innebär nya utmaningar och utökad ansvar, berättar Lena Hansson.

På Kirurgiska kliniken finns många karriärvägar: exempelvis specialistsjuksköterska inom kirurgisk omvårdnad, kontaktsjuksköterska, stomiterapeut, utskrivningssjuksköterska eller chefskarriär.

Jenny Karlsson, specialistsjuksköterska på Kirurgiska länskliniken avd 39:

– JAG BRINNER FÖR omvårdnad! Kirurgisk omvårdnad är mer än att bara lägga om operationssår, dela ut mediciner, hålla handen, eller att stå där varm och trygg när det stor-mar. Kirurgisk omvårdnad kräver en holistisk blick, empati, lyhördhet, kunskap och handlingskraft. Därför älskar jag mitt yrke.

Gemensamma krafter formar Kullbergskas nya dialysmottagning

Just nu byggs en helt ny dialysmottagning på Kullbergskas sjukhuset i Katrineholm. Ett projekt där vårdpersonal, patienter och byggsakkunniga gemensamt utformar verksamheten med sikte på att skapa en nära och effektiv dialysvård i toppmoderna och skräddarsydda lokaler.

Patienternas åsikter har varit en viktig del i planering och utveckling av den nya dialysverksamheten på Kullbergskas sjukhuset.

– Vi kan alltid ha en uppfattning om vad det innebär att dialyseras, men det är patienterna som sitter inne med den reella

kunskapen. Deras medverkan i projektet har varit mycket värdefull, säger Monika Pettersson, verksamhetsutvecklare.

En stor fördel med den nya mottagningen är att patienterna kommer att slippa långa resor.

– Det känns bra att få vara med och bygga upp en verksamhet som ger våra patienter en närmare vård och bättre livskvalitet, säger Sara Ekblad, sjuksköterska på njurmottagningen.

Mottagningen som öppnar våren 2021 kommer att ha nio fysiska dialysplatser och erbjuda hemodialys.

– Målet är att inkludera patienten i behandlingen och öka egenvårdsförmågan så långt det är möjligt utifrån varje

Andreas Andersson, vårdenhetschef, Monika Pettersson, verksamhetsutvecklare och Sara Ekblad, sjuksköterska på njurmottagningen.

Foto: Andreas Sander

individuella egna förutsättningar, berättar Andreas Andersson, vårdenhetschef.

Rekrytering pågår

Själv arbetar han för fullt med rekryteringen av de sjuksköterskor som ska bemanna mottagningen.

– Dialys är en tekniskt specialitet som kräver lång introduktion. Våra nya medarbetare kommer att skolas in på sjukhusen i Eskilstuna och Nyköping med början redan i höst.

Sara arbetar idag på njurmottagningen på Kullbergskas sjukhuset och har arbetat med dialys tidigare. Hon kan varmt rekommendera andra sjuksköterskor att arbeta med dialys.

– Som dialyssjuksköterska har man täta vårdkontakter med patienterna över lång tid vilket är trivsamt och skapar nära relationer. Det är också ett väldigt spännande område med en i mitt tycke perfekt mix av omvårdnad och medicinsk teknik!

Kullbergskas sjukhuset Katrineholm söker sjuksköterskor som vill vara med från start och arbeta i en innovativ och framtidsinriktad vårdmiljö. Verksamheten kommer vara öppen måndag till lördag och ha ett nära samarbete med regionens övriga dialysmottagningar.

www.regionormland.se

REGION
SÖRMLAND

Hitta hem på ANOPIVA!

Sofia Medin hade jobbat som sjuksköterska i 16 år innan hon upptäckte tjugningen med intensivvård. –Jag jobbade på sjukhusets bemanningsenhet, fick ett uppdrag på post-op och hittade hem, säger Sofia, som numera är specialistsjuksköterska i intensivvård på ANOPIVA i Linköping.

Sofia Medin, Johanna Kimme och Annelie Askling arbetar som specialistsjuksköterskor på ANOPIVA vid Linköpings universitetssjukhus. De har valt olika inriktningar på sin specialitet och har olika antal år i yrket, men en gemensam nämnare är att alla tre arbetat inom en rad olika områden innan de kom till ANOPIVA. En annan gemensam nämnare är att de stormtrivs på kliniken och inte längre känner något behov av att byta jobb.

Johanna startade sin karriär som sjuksköterska för sju år sedan. Efter ett par år med olika arbetsgivare började hon som allmänsjuksköterska på ANOPIVA:s post-operativa enhet. I tjänsten ingick schemalagd hospitering inom specialiteterna.

–Det var jättebra och gav mig en god bild av vad det innebär att arbeta som specialistsjuksköterska inom operation, anestesi och intensivvård. Jag fastnade för anestesi och fick en utbildningstjänst som innebar att jag läste till specialistsjuksköterska på heltid med bibehållen grundlön. Jag blev klar 2017 och har arbetat på narkosen sedan dess.

Rätt val

Annelie berättar en liknande historia. Hon tog sin sjuksköterskeexamen 2007 och började då på en barnkirurgisk avdelning vid Linköpings universitetssjukhus.

–Efter det var jag på endoskopienheten i tre år, vilket väckte mitt intresse för operationssköterskeyrket.

Men det dröjde en tid innan Annelie gjorde slag i saken och läste vidare.

–Efter några år inom hemsjukvården anmälde jag mig till en specialistsjuksköterskeutbildning på distans och blev väldigt förvånad och mycket glad när jag i samband med antagningen fick ett mail från Region Östergötland och erbjöds en utbildningstjänst! Jag tackade ja förstas, gick utbildningen och arbetar sedan i somras som specialistsjuksköterska på ANOPIVA:s operationsenhet.

Efter snart ett års arbete i sin nya roll konstaterar Annelie att hon hamnat helt rätt.

–Jag har stått i såret många gånger och tänkt att nu är jag här! Det är en lycklig och nästan berusande känsla.

Hon får medhåll av Sofia som också är relativt ny som specialistsjuksköterska.

–Även jag fick en utbildningstjänst och möjlighet till att läsa vidare med bibehållen grundlön. Jag blev klar för drygt två år sedan och har idag ett jättespännande jobb där jag mest är på IVA men till viss del även arbetar på post-op. Numera har jag även rollen som koordinator och samordnar platssituationen efter kontakt med anestesi och operation.

En stor fördel, menar hon, är att verksamheten erbjuder stora möjligheter till att utveckla eventuella specialintressen. Hon får medhåll av Annelie som säger att hon dock för egen del har fullt upp med att lära sig allt nytt.

–Som ny specialistsjuksköterska på operationsenheten följer jag ett inskolningsschema, jag blir till exempel inte jourklar förrän efter cirka ett år. Då kommer jag att ha gått igenom alla enheter som finns på operation, det vill säga kirurgi, ortopedi, neuro-, hand- och plastikkirurgi och några till.

Drömjobb

De tre kollegorna säger att de verkligen kan rekommendera andra sjuksköterskor att följa deras exempel och söka sig till ANOPIVA.

–Det är en spännande verksamhet där det är lätt att vara ny. Här finns ett gediget introduktionsprogram och erfarna kollegor som man kan fråga om allt, det känns väldigt tryggt, säger Annelie.

Johanna instämmer och flikar in att det, inte minst som anestesisjuksköterska, finns många möjligheter och vägar att gå.

–Jag har varit här i tre år vilket känns som en kort tid eftersom man utvecklas och lär nytt hela tiden. Det finns inte längre någon anledning att söka sig någon annanstans, ett drömjobb om du frågar mig.

ANOPIVA, Universitetssjukhuset i Linköping, ingår i Sinnescentrum i Östergötland. I kliniken inkluderas förutom operationsavdelning och intensivvårdsavdelning även sterilteknisk enhet och barnsmärtenhet. Operationsavdelningen möter årligen cirka 15 000 patienter. På kliniken arbetar cirka 450 medarbetare, varav drygt 300 på operation.

www.regionostergotland.se

Johanna Kimme, Annelie Askling och Sofia Medin arbetar som specialistsjuksköterskor på ANOPIVA vid Linköpings universitetssjukhus.

Foto: Lasse Hejdenberg

Akuten på NÄL – dynamisk miljö med goda utvecklingsmöjligheter

– Om man vill jobba i en dynamisk miljö med goda utvecklingsmöjligheter och trivs med tvärprofessionellt teamarbete är akutmottagningen vid Norra Älvsborgs Länssjukhus helt rätt plats, säger Helen Dalene, som är inne på sitt sjätte år som sjuksköterska inom NU-sjukvården.

Helen Dalene tog sin sjuksköterskeexamen 2004 och har arbetat på akuten på NÄL sedan 2014. Sedan dess har det hänt en hel del. De gånga åren har i kraft av både interna utbildningar och tillgång till extern fortbildning inneburit en stadig yrkesmässig utveckling. Idag är hon förutom specialistsjuksköterska i akutmedicin även traumaansvarig sjuksköterska och instruktör i TNCC.

– Jag sökte mig hit för att jag visste att det är en stor klinik och tycker om att jobba med akutsjukvård. Att jag blivit kvar beror mycket på de goda utvecklingsmöjligheterna och verksamhetens bredd, det finns ständigt något nytt att lära.

Hon får medhåll av kollegan Emelie Lundin som var nyutexaminerad sjuksköterska när hon började på mottagningen för fyra år sedan.

– Jag gjorde praktik på avdelningen i tre veckor, stormtrivdes och sökte mig hit efter avslutade studier. Här möter jag patienter i alla åldrar och ett brett spektrum av olika sjukdomstillstånd. Det finns enormt mycket att lära sig vilket jag tycker är en av de stora tjusningarna med akutsjukvård.

i

NU-sjukvården är en del av Västra Götalandsregionen och är ett av Sveriges större länssjukhus. Vi finns på NÄL (Norra Älvsborgs Länssjukhus) i Trollhättan och Uddevalla sjukhus. Sjukhusets upptagningsområde omfattar 280 000 invånare. Tillsammans är vi cirka 5 500 medarbetare som varje dag arbetar för att ge god och säker specialistsjukvård.

www.nusjukvarden.se
www.vgregion.se

Anette Buhr, vårdenhetschef, Emelie Lundin, sjuksköterska, Helen Dalene, sjuksköterska och Sara Nyman, vårdenhetschef på akutmottagningen vid Norra Älvsborgs Länssjukhus.

Foto: Sebastian Lamotte

Att vara oerfaren sjuksköterska och börja på akuten kan låta tufft men Emelie menar att det är personbundet.

– Du lär dig under tiden, men det kan vara bra att tänka över sin egen stress-tålighet. Man vet aldrig riktigt vad som väntar och ibland kan det vara hektiskt att arbeta på akuten. Vi var sex nya sjuksköterskor som började här samtidigt och fyra av oss är fortfarande kvar. För mig har det fungerat jättebra.

Satsningar

Sara Nyman, vårdenhetschef, berättar att man under senare år gjort en rad olika insatser för att ge nya medarbetare en god start i verksamheten.

– Västra Götalandsregionen har satsat extra pengar på akutvårdskedjan, där NU-sjukvården bland annat har använt pengarna till att införa akutläkare. Tidigare hade läkarna som jobbade här sin egentliga hemvist på någon annan klinik. Nu har vi egna läkare vilket skapar större trygghet hos sjuksköterskorna och undersköterskorna på enheten.

En annan åtgärd är att verksamheten byggt upp checklistor där rutiner och procedurer för olika situationer finns beskrivna.

– Det har fallit väl ut och fungerar som stort stöd i arbetet. Det går inte att ta in allting när man är ny och går bredvid, alla situationer som en sjuksköterska kan ställas inför uppkommer inte vid upplärningen. Checklistorna gör att man både som ny och erfaren sjuksköterska har lättillgänglig information om hur man ska hantera olika saker.

Mentorskap

Mentorskap för nya medarbetare är ett ytterligare sätt att trygga starten för nya sjuksköterskor.

– Det började i mindre skala för drygt ett år sedan och är under utveckling. En målbild är att man som ny sjuksköterska ska en tydlig plan för karriär, en gedigen introduktion samt ett mentorskap i minst ett års tid. Huvudsyftet är att ge alla medarbetare rätt förutsättningar

till att finna sig tillrätta och landa i sköterskerollen hos oss, säger Anette Buhr, vårdenhetschef.

Helen flikar in att arbetet i akuta situationer är standardiserat.

– När traumalarmer går har varje personalkategori sin roll vilket ger trygghet i stressiga situationer. Detta är något vi övar regelbundet, och i höst kommer vi bland annat att delta i katastrofövningen LIV 20.

Verksamheten har även långt gångna planer på att utarbeta en tydligare karriärutvecklingsmodell för sjuksköterskor.

– De ska självklart ges tid att landa i sin nya yrkesroll, men eftersom vi har så stor och bred akutmottagning vill vi att det ska bli tydligt vad våra sjuksköterskor kan förvänta sig vad gäller fortbildning. Alla är vi olika och behöver olika mycket tid för att landa i en ny yrkesroll. Därför är det viktigt att ta i beaktande att alla inte kan gå samma väg för att nå samma resultat, fastslår Sara.

Kirurgiska kliniken har många olika karriärvägar

Kirurgiska kliniken i Norrköping har en bred verksamhet som banar väg för många olika karriärvägar. Mixen av planerad och akut sjukvård samt ett stort fokus på intern utveckling gör kliniken till en populär plats för sjuksköterskor som vill utmanas och växa i sin yrkesroll.

Det har gått 15 år sedan Carina Malmström, specialistsjuksköterska i kirurgisk vård, började arbeta på Kirurgiska kliniken på Vrinnevisjukhuset.

– Jag fastnade för specialiteten redan under studietiden, mycket för att jag uppfattade kirurgi som ett mångfacetterat område med många olika utvecklingsmöjligheter, vilket även visat sig stämma i praktiken.

Efter bara ett par år i yrket tillfrågades Carina om hon ville vara med och starta Matstrupslab på kliniken.

– Jag tackade ja, åkte på utbildning tillsammans med en kollega och satte igång. Vi började i liten skala med att göra utredningar och undersökningar.

Sedan dess har det hänt en hel del. Matstrupslab är idag en stor verksamhet som erbjuder många avancerade kirurgiska ingrepp där Carina och hennes

sjuksköterskekollegor arbetar självständigt och är med och fattar beslut kring patienternas vård.

– Det har varit väldigt stimulerande och lärorikt att vara med och utveckla verksamheten till vad den är idag: ett av Europas modernaste matstrupslab.

Avancerad specialistsjuksköterska

Även Christina Ahl Jonsson, avancerad specialistsjuksköterska, kan se tillbaka på en kontinuerlig yrkesutveckling sedan hon för 21 år sedan började på kliniken som nyutexaminerad sjuksköterska. Efter att ha läst vidare till specialistsjuksköterska i kirurgi var hon 2007 med och startade en kontaktsjuk-

sköterskemottagning för kolorektalcancerpatienter.

2011 var det dags för nästa stora utmaning. Då fick Christina som en av de första i Sverige möjlighet att vidareutbilda sig till avancerad specialistsjuksköterska i kirurgi.

– Min yrkesroll är ett komplement till teamet runt patienten, en brygga mellan omvårdnad och medicin där jag har ett utökat medicinskt ansvar och fungerar som bollplank och handledare både för undersköterskor, sjuksköterskor och läkare under utbildning. Det är ett fantastiskt roligt och utvecklande jobb.

Introduktionsprogram

Liksom Christina kom Kim Nordlund till kliniken som nyutexaminerad sjuksköterska.

Trots den relativt korta tiden på avdelningen, 3 år, har Kim redan hunnit med en hel del och är idag bland annat sektionshandledare för KUA, Klinisk undervisningsavdelning, samt huvudhandledare för både sjuksköterskor och undersköterskor på avdelningen.

– Kliniken har en väldigt bred verksamhet där händer mycket och där vi uppmuntras att driva projekt och vara delaktiga i utvecklingsarbetet på avdelningen. Om man vill lära sig mycket snabbt är detta helt rätt plats.

Hon får medhåll av Lina Arnljots, specialistsjuksköterska, som tillsammans med Kim är sektionshandledare för KUA.

– Jag började jobba här direkt efter min examen 2015 eftersom jag haft en VFU-placering här och tyckt att kirurgi var en spännande men svår specialitet. När det var dags att börja jobba ville jag utmana mig själv, sökte till kirurgen och stormtrivs. Jag arbetar bland annat med klinkens nya introduktionsprogram som omfattar alla nya sjukskö-

terskor och undersköterskor och ser till att det implementeras.

Utvecklande

Lina berättar att de gångna åren har präglats av ständigt nya utmaningar.

– Tempot är högt och det är en ganska komplex avdelning att komma till som nyutexaminerad sköterska. Första året hade jag fullt upp med att ta in allt nytt. Sedan dess har jag bland annat hunnit med att specialistutbilda mig, och utvecklat ett samarbete mellan avdelningen och universitetet samt startat upp KUA som jag driver tillsammans med Kim.

Precis som Carina, Christina och Kim kan Lina varmt rekommendera andra sjuksköterskor att söka sig till kirurgiska kliniken i Norrköping.

– Här finns ett trevligt arbetsklimat och en ledning som gärna ser att vi vidareutbildar oss vilket skapar många olika karriärvägar för sjuksköterskor som vill utvecklas och växa i sin yrkesroll.

Kirurgiska kliniken på Vrinnevisjukhuset i Norrköping består av två vårdavdelningar, en femdygnsmodul och en öppenvårdsenhet. Vi vårdar patienter med sjukdomar i övre och nedre mag-tarmkanalen och bedriver även urologi och akut kirurgi. Arbetet är utmanande och omväxlande och vi arbetar med ständigt fokus på utveckling och förbättring i syfte att kunna erbjuda den bästa vården för våra patienter och en stimulerande arbetsmiljö för våra medarbetare.

www.regionostergotland.se

Lina Arnljots, specialistsjuksköterska och Kim Nordlund, sjuksköterska är båda sektionshandledare för KUA.
Foto: Fotofabriken

Christina Ahl Jonsson, avancerad specialistsjuksköterska och Carina Malmström, specialist-sjuksköterska i kirurgisk vård.
Foto: Martin Roth

Helene Malmqvist, specialist-sjuksköterska inom barn och ungdom och Therese Steger, sjuksköterska på LIVA.

Foto: Johan Marklund

Lär känna dina patienter på LIVA

Vill du arbeta med barn på en avdelning där du har helhetsperspektiv och får följa patienterna under lång tid? Välkommen till LIVA på Nya Karolinska sjukhuset, norra Europas enda avdelning av sitt slag.

Till långtidsintensivvårdsavdelningen LIVA kommer barn i alla åldrar med långvarigt behov av andningsstöd. Det rör sig främst om trakeostomi, CPAP eller respirator. Vårdtiden för inlagda patienter är lång, ofta flera månader. Därefter följs patienterna under flera år för dagvård, kontroller och kanylbyten.

– Vi lär verkligen känna barnen och deras familjer. Det är fantastiskt att få arbeta så långsiktigt med en patientgrupp där vi ser hur de blir bättre över tid och utvecklas som personer. Så fort jag kom till avdelningen kände jag att jag hamnat rätt, säger Helene Malmqvist, specialistsjuksköterska inom barn och ungdom.

Positivt och energiskt

Precis som Helene kom kollegan Therese Steger först i kontakt med LIVA under en hospitering, och förstod snabbt att hon ville bli kvar.

– Många tror nog att det är tungt att arbeta med så svårt sjuka barn, vilket

det såklart ibland är. Däremot är det också en väldigt livlig avdelning med positiv stämning, för våra patienter är oftast energiska och nyfikna. Det är intressant och utmanande att jobba med så många varierande diagnoser och multisjuka patienter, säger hon.

En viktig del av arbetet är att undervisa vårdnadshavare och assistenter om trakeostomi och hur man hanterar den tekniska utrustningen.

– Att utbilda är jätteroligt. Vår LIVA-utbildning är väldigt konkret och ”bedside”. Det är fantastiskt att se hur både barnen och deras familjer får självförtroende och så småningom kan återgå

till sin vardag. När barnet lämnar avdelningen måste ju omvårdnaden fungera i hemmet, förklarar Helene.

Sammanvätsade team

Runt patienterna arbetar tvärprofessionella team, som förutom sjuksköterskor, undersköterskor och läkare består av bland annat fysioterapeuter, kuratorer, dietister och lekterapeuter. Det är en liten avdelning, där personalen arbetar tätt tillsammans i en högteknologisk, men vilsam miljö.

– Även om mycket fokus ligger på att stimulera barnets utveckling är det ändå viktigt att barnen har det så lugnt som

möjligt omkring sig, detta är ju deras hem under den tid de vistas här. Självklart kan det bli stressigt ibland, men det är en stimulerande stress. Jag upplever att vi har mycket tid för våra patienter, säger Therese.

En annan stor fördel är det stora utbudet av kompetensutveckling som Nya Karolinska sjukhuset erbjuder i form av föreläsningar, utbildningar och annat.

Therese, exempelvis, börjar snart läsa till specialistsjuksköterska på heltid med bibehållen lön. För den som är intresserad av att forska finns också goda möjligheter.

LIVA är en långtidsintensivvårdsavdelning med fyra vårdplatser på Nya Karolinska sjukhuset i Solna. Här vårdas barn från 0 till 18 år som har behov av andningsstöd. Avdelningen tar emot patienter från hela Sverige och även utlandet. På LIVA finns spännande karriärmöjligheter för sjuksköterskor som vill arbeta långsiktigt och med helhetsperspektiv.

www.karolinska.se

Ett spännande jobb som ger både bredd och djup

Det har gått 27 år sedan Ann-Louise Breider började på infektionskliniken Kronoberg som nyexaminerad sjuksköterska. Ett yrkesval hon inte har ångrat.

– Här bedriver vi specialiserad infektionsvård dygnet runt, ett utvecklande och spännande arbete som ger bred kompetens.

På infektionskliniken vid lasarettet i Växjö vårdas patienter med många olika diagnoser. Något som gör kliniken till en bra plantskola för sjuksköterskor som befinner sig i början av sin karriär. Verksamheten ger snabbt en bred kompetens men även specialkunskaper inom exempelvis vårdhygien, akutsjukvård och mikrobiologi. Liksom Ann-Louise Breider började sjuksköterskorna Liselott Svanberg och Emmie Haraldsson på kliniken direkt efter avslutad utbildning. Och precis som Ann-Louise har de stannat kvar.

– Jag gjorde en praktik här utan några direkta planer på att stanna. Men jag trivdes så himla bra både med kollegor, arbetsmiljö och verksamheten i sig. Det är ett spännande och varierande jobb där du ständigt lär dig nya saker, säger Emmie.

Hon får medhåll av Liselott som började på kliniken 2003. Under de gångna åren har hon bland annat vidareutbildat sig till specialistsjuksköterska inom infektionssjukvård.

– Jag avslutade min specialistutbildning 2018. Sedan dess delar jag min tid

Liselott Svanberg, Ann-Louise Breider och Emmie Haraldsson, sjuksköterskor på infektionskliniken vid lasarettet i Växjö.
Foto: Martina Wärenfeldt

mellan arbete på avdelningen och verksamhetsutveckling.

De tre kollegorna är överens om att en tjusningarna med infektionssjukvård är det detektivarbete som följer med jobbet.

– Patienterna har ibland ganska oklara diagnoser, vilket kräver en del utredning för att få reda på vad det handlar om. Inte sällan finns en multisjukdom i botten som gör att situationen blir komplicerad. Andra gånger kommer det in unga patienter som varit kärnfriska i hela sitt liv innan de hastigt insjuknade och hamnade här. Vi möter det mesta, konstaterar Ann-Louise.

I stormens öga

Just nu är det Coronaviruset som upptar mycket av deras tid. Avdelningsarbetet fortsätter som vanligt men det är mycket mottagningsarbete och provtagningar. I skrivande stund har det ännu inte kommit in någon patient med Covid-19 som behövt inläggande vård på kliniken.

– Vi räknar med att det kommer när spridningen blir större. Eftersom vi är den enda infektionskliniken i länet

kommer vården att hamna på oss. Vi befinner oss mitt i stormens öga även om den riktiga orkanen ännu inte har kommit, säger Ann-Louise.

Att arbetet är mångfacetterat, varierande och utvecklande är tre viktiga anledningar till att hon snart kan räkna in 30 år i yrket. En trevlig arbetsmiljö och bra kollegor är andra betydelsefulla faktorer som gjort att ett jobbskifte aldrig varit aktuellt.

– Det är en väldigt bra klinik med högt i tak där det är lätt att samarbeta med alla yrkeskategorier.

Den goda kollegiala stämningen gör också att det är lätt att komma in som ny sjuksköterska i verksamheten.

– Vi får ofta fin kritik av studenter som gör sin praktik hos oss. Att vi är så många kollegor med lång erfarenhet upplevs som en stor trygghet, berättar Emmie, som är huvudhandledare på avdelningen.

Mentor

Alla nya sjuksköterskor erbjuds en gedigen regionövergripande introduktionsutbildning och en mentor på avdelningen.

– Infektion är ett bra ställe att börja på eftersom verksamheten ger ett så brett medicinskt kunnande förutom själva infektionsspecialiteten, säger Liselott.

Bredden ger också möjligheter till fördjupning inom olika områden.

– Det pågår en ständigt utveckling av verksamheten, i både stort och smått. Vi är bland annat i färd med att vidareutveckla den personcentrerade vården. Dessutom finns det en nutritionsgrupp, arbetsmiljöteam och en grupp med inriktning på att undvika fallolyckor, för att nämna några. Här finns stora möjligheter att driva projekt utefter intresse. Har man idéer så tas det emot positivt, säger Ann-Louise.

På frågan om man som sjuksköterska på en infektionsavdelning utvecklar mer eller mindre bacillskräck än folk i allmänhet, kommer svaret snabbt och unisont: Mindre!

– Vi har lite mindre bacillskräck än andra men är kanske lite bättre på att tvätta händerna, något som räcker långt, inte minst i dessa tider, fastslår de tre kollegorna.

Infektionskliniken Kronoberg bedömer och behandlar infektionssjukdomar, och bedriver specialiserad resemedicinsk verksamhet i Kronoberg. Kliniken utför även konsultverksamhet på lasarettet i Växjö och Ljungby.

Infektionskliniken har cirka 60 medarbetare och består av:

- Infektionsmottagningen
- Infektionsavdelning 17
- Resemedicinska mottagningen
- Sprututbytesmottagning

www.kronoberg.se

Höjer livskvaliteten för äldre

Trivsel, samarbetsvilja och en stimulerande miljö kännetecknar den geriatriska kliniken på Universitetssjukhuset Örebro. Här får nyutexaminerade sjuksköterskor en bra start i arbetslivet.

Sjuksköterskorna Linda Mångelin och Maria Stenegård har arbetat på den geriatriska kliniken på Universitetssjukhuset Örebro i flera år. Båda drivs av viljan att förbättra livskvaliteten för äldre.

– Med kunskap om både det friska och sjuka åldrandet kan vi göra väldigt stor skillnad för den äldre. Det handlar om flera olika åtgärder. Vi går bland annat igenom medicinering, nutrition och hjälpmedel. Bemötandet är också oerhört viktigt och behöver anpassas utifrån en eventuell demensdiagnos, förklarar Maria Stenegård.

– Utvecklingen hos patienten är spännande att vara med om. Vi får följa äldre som är väldigt medtagna när de kommer hit. Det är fantastiskt att se hur mycket piggare patienterna är när de skrivs ut, säger Linda Mångelin.

En god start för nya sköterskor

Inom geriatriken erbjuds en varierad vardag med inblick i olika sjukdomar,

Sjuksköterskorna Linda Mångelin och Maria Stenegård vill göra skillnad för den äldre patienten.
Foto: Richard Ström

kontakt med andra avdelningar och samarbete mellan olika kompetenser. Alla jobbar mot samma mål och stöttar varandra. Varje vecka genomförs teamrond där olika kompetenser tillsammans ger sin bild av patienten.

– Den geriatriska kliniken är ett väldigt bra ställe att börja på som nyutbildad sjuksköterska. Många av våra

patienter är multisjuka vilket medför att du får en bred bild av vården. Det är väldigt trevligt här och utvecklingsmöjligheterna är goda, berättar Linda Mångelin.

Skapa en trygg situation

Viktiga egenskaper hos den som ska jobba inom geriatrik är enligt de båda

Geriatriska kliniken vårdar huvudsakligen äldre patienter som är i behov av rehabilitering, kognitiv specialistutredning eller palliativ specialistvård. Vi strävar efter att ge patienten en god och trygg vård samt att bidra till högsta möjliga livskvalitet.

www.regionorebrolan.se

sjuksköterskorna tålmod, öppenhet och en positiv inställning. De talar om vikten av att bygga upp ett förtroende så patienten känner sig trygg.

De två kollegorna anser att sjukhuset satsar på multisjuka äldre. De nämner forskning, arbetssätt och engagemang.

– Det blir roligare att jobba när du får vara del av något som drivs framåt. Vi brinner för att hjälpa våra patienter och vill verkligen att det ska bli bra för alla. Givetvis blir det mycket roligare att jobba när det finns ett stort engagemang och intresse, avslutar Maria Stenegård.

Thoraxcentrum satsar på kompetensutveckling

Thoraxcentrum på Blekingesjukhuset i Karlskrona är ofta i topp när hjärtsjukvården får priser. Nu vässas kliniken med bättre kompetensutveckling och flera nya tjänster, bland annat en instruktions-sjuksköterska.

Den nya tjänsten som instruktions-sjuksköterska tillsattes i slutet av september med Niklas Magnusson, IVA-sjuksköterska som jobbat inom kliniken under många år.

Han kommer att arbeta ”på golvet” också, men blir främst ansvarig för ut-

bildning och kompetenshöjning. Hans första stora uppgift blir att ta fram rutiner och utbildningar för den personal som ska tjänstgöra på Thoraxcentrums intermediära vårdavdelning som kliniken snart öppnar – ett mellanting mellan vanlig avdelning och IVA. Intermediärplatserna kommer att bemannas med specialupplärda sjuksköterskor och undersköterskor.

Stor genomlysning

– En sjuksköterska och en undersköterska bildar ett vårdlag med ansvar för två patienter. Vi håller på att rekrytera personal som ska bemanna vårdplatserna,

säger Dada Merdan, verksamhetschef för Thoraxcentrum.

I bakgrunden finns en stor genomlysning av klinikens verksamhet och rutiner.

– Vi såg ett behov av att förändra strukturerna i vårt arbetssätt, till exempel genom att öppna en intermediär avdelning där närheten till intensivvårdssköterskorna blir väsentlig, säger Anki Olsson, sjuksköterska och projektledare för omstruktureringen.

Niklas Magnusson ska också vara med och bygga Thoraxcentrums egen kompetensstege, där de första utbildningarna planeras starta i slutet av november. I takt med att kompetensen höjs och ansvaret ökas skapas även möjlighet för löneökning

Skräddarsydd utbildning

– Vi skräddarsyr kompetensutvecklingen utifrån behoven vi har och utifrån vad individerna själva är intresserade av. Höjd kompetens gör att fler känner sig trygga på jobbet, säger Anki Olsson.

Thoraxcentrum har prisats många gånger för sin framgångsrika sjukvård, bland annat av kvalitetsregistret Swedehart och i SKL:s nationella patientenkät.

– Och tre år i rad har vi varit bäst i landet på överlevnad efter hjärtstopp, berättar Anki Olsson.

Dada Merdan, verksamhetschef och Anki Olsson, sjuksköterska på Thoraxcentrum.
Foto: Magnus Lejhall

Hon har ”arbetat sig runt” på Thoraxcentrum ända sedan 1997. Förutom att vara projektledare är hon idag avdelningschef för thorax operation – ett levande bevis för att det är möjligt att göra karriär utan att behöva lämna en klinik där man trivs och vill utvecklas.

Region Blekinge
Thoraxcentrum Blekingesjukhuset Karlskrona
Kontaktperson: Dada Merdan
Tel: 073-447 13 52
E-post: dada.merdan@regionblekinge.se
www.regionblekinge.se

Stimulerande utmaningar för sjuksköterskor i Kronoberg

Anestesikliniken i Region Kronoberg erbjuder en spännande bredd av patienter och möjligheten att i stor utsträckning arbeta självständigt. Här fokuserar du på en patient i taget i en personlig och stöttande miljö med många utvecklingsmöjligheter.

Anestesisjuksköterskan Elin Wiger tog sin specialistexamen på våren 2016 och hon har arbetat på anestesikliniken i Växjö sedan dess. Hon visste redan innan hon påbörjade sin grundutbildning att det var anesthesi hon ville jobba med och det har hon inte ångrat.

– Kombinationen av att få arbeta med både elektiv kirurgi och kritiskt sjuka patienter är väldigt stimulerande. Jag trivs med att själv kunna lägga upp min dag och vara självständig, för som anestesisjuksköterska har man ett stort ansvar. Lyckligtvis har vi ett väldigt bra team och goda samarbeten över klinikgränserna med till exempel operationsverksamheten.

Elin betonar att det är en fördel att vara på en medelstor klinik – det borgar för nära relationer samtidigt som kliniken i Växjö är stor nog för att kunna behandla de flesta patienter. På så vis förenas en familjär stämning med en stor bredd.

– Alla spelare i laget är lika viktiga och det gör att man svetsas samman. Det gäller även över professionsgränserna – vi för med oss olika kompetenser och utbytet fungerar väldigt bra. Även temporär personal brukar konstatera att vi har bra stämning och att de gärna skulle komma tillbaka.

Vårdar en patient åt gången

Emmeli Johansson har varit operationssjuksköterska sedan 2017. Hon arbetade på dagkirurgiska uppvakningskliniken som allmänsjuksköterska men började snabbt längta in till operation. Genom att anestesikliniken erbjöd henne utbildningstjänst, genomförde Emmeli sin specialistutbildning på två terminer med heltidslön.

Emmeli Johansson, operationssjuksköterska, Elin Wiger, anestesisjuksköterska och Jessica Westerblom, intensivvårdssjuksköterska på anestesikliniken i Region Kronoberg.

Foto: Martina Wärenfeldt

– Det är verkligen ett roligt arbete. Vi vårdar allt från de kritiskt sjuka till de som är förhållandevis friska och det ger en väldigt variation i kompetensen och vad man får uppleva. För mig är det också en stor fördel att vi vårdar en patient i taget, i synnerhet inne på operation. Det gör att jag kan ge varje patient mitt fulla fokus istället för att behöva fundera över vad jag behöver göra härnäst.

Liksom Elin betonar Emmeli vikten av ett gott teamarbete. Ibland kan det uppstå tunga situationer och då är det centralt att stötta varandra och kunna prata om det som har hänt.

– Vi känner oss bekväma med varandra och strävar efter att ha roligt ihop på jobbet, på ett respektfullt sätt. Det är en intensiv miljö och därför är det väsentligt att man är trygg och vågar tänka utanför ramarna – ibland finns det inget facit för de situationer man ham-

nar i och då måste man kunna improvisera och komma med lite nya idéer.

Trivs med högt tempo

Just strävan efter att tänka nytt återspeglas i den omfattande mängd förbättringsinitiativ som kontinuerligt pågår på klinikerna – exempelvis arbetsmiljöteam och grupper som riktar in sig på kvalitetsarbete – såväl som de många möjligheterna till fortbildning. Jessica Westerblom, intensivvårdssjuksköterska, trivs med det höga tempot och konstaterar att man som sjuksköterska på intensivvårdsavdelningen ofta trivs med lite adrenalinpåslag.

– Precis som Emmeli fick jag en utbildningstjänst med heltidslön under min studietid och blev klar 2017. Det var inte helt givet att jag skulle inrikta mig på intensivvård, men efter att ha jobbat en del på akuten kände jag att jag ville fördjupa mig och utvecklas

inom området och det kan jag verkligen här. Förutom utbildningstjänsterna anordnar sjukhuset interna föreläsningar, det finns vidareutbildningar även för specialistsjuksköterskor och det finns möjlighet att gå postgraduateutbildningar eller åka på konferenser.

Kort sagt erbjuds stor variation, något Jessica uppskattar. Hon berättar att det många gånger ställs större krav när man tar hand om en sjuk intensivvårdspatient, men att utmaningen bidrar till hennes utveckling. Dessutom nyttjar kliniken en hel del medicinteknik som i sin tur bidrar till den omväxlande och intressanta miljön.

– Vi stöter på det mesta och det gör att man aldrig har tråkigt. Vi på intensivvårdsavdelningen har ju därtill de anhöriga att stötta och ta hand om, så man känner verkligen att man gör skillnad. Det är ett givande och värdefullt arbete, avslutar hon.

Anestesikliniken är en länsgemensam klinik med verksamhet i både Växjö och Ljungby. Kliniken bedriver en bred och mångfacetterad verksamhet med hög personaltäthet i teknikintensiv miljö, i nära samarbete med många andra specialiteter.

Verksamheten består av anesthesi, operation, intensiv- och postoperativ vård samt en sterilteknisk enhet. I länet finns totalt 19 operationssalar, 8 IVA-platser och 37 uppvakningsplatser.

Anestesikliniken Växjö
Tel: 0470-58 83 19
E-post: clv-anestesi@kronoberg.se
www.regionkronoberg.se

Utvecklas och trivs på AVA i Växjö

På AVA i Växjö är ingen dag den andra lik. Här möter du alla typer av patienter och diagnoser och jobbar i ett tätt sammansvetsat team. – Det är otroligt spännande, lärorikt och kul, oavsett om man har lång erfarenhet eller är helt ny sjuksköterska.

Det säger sjuksköterskorna Frida Almlöf och Linnéa Bergdahl, som båda arbetar på AVA på Växjö lasarett.

i

AVA på Växjö lasarett handlägger och vårdar patienter inom ett flertal olika kliniker. Avdelningen har 24 vårdplatser, varav fyra är observationsplatser för patienter med ett mer omfattande övervakningsbehov. Avdelningen erbjuder såväl nya som erfarna sjuksköterskor ett omväxlande och intressant arbete i starka team, och en stöttande och uppmuntrande miljö.

Avdelningschef: Ulrika von Sivers
E-post: ulrika.von-sivers@kronoberg.se
Tel: 0470-58 26 26
Mobil: 0767-20 76 37

www.regionkronoberg.se

Linnéa kom till AVA av en slump för tio år sedan, efter att tidigare ha arbetat på en annan avdelning som lades ner.

– Jag blev erbjuden att börja här och det är jag väldigt glad för eftersom jag annars antagligen inte hade sökt mig hit. Det har varit tio fantastiska år och jag kan inte tänka mig ett roligare och mer omväxlande arbete. Här får jag använda hela min kompetens och jag utvecklas fortfarande varje dag, säger hon.

Stimulerande och intressant

Frida, däremot, valde aktivt att söka sig till AVA direkt efter sin sjuksköterskeexamen. Hon hade praktiserat där under utbildningen och märkte snabbt att både jobbet och arbetsplatsen passade henne.

– Här tar vi emot patienter med vitt skilda diagnoser, från relativt lindriga åkommor till mycket allvarliga tillstånd. Det är enormt stimulerande och jobbet är oavbrutet intressant. För nya sjuksköterskor är det ett väldigt bra ställe att börja på, eftersom man får en så bred erfarenhet, menar Frida.

Linnéa Bergdahl, Frida Almlöf och Ulrika von Sivers på AVA på Växjö lasarett.
Foto: Martina Wärenfeldt

För den som vill ytterligare bredda sig och fördjupa sin kompetens finns en rad fortbildningar och möjligheter. Bland annat kan den som har tillräcklig kunskap och erfarenhet arbeta som observations-sjuksköterska, som Linnéa och Frida, och ansvara för svårt sjuka eller skadade patienter som kräver extra övervakning. Det finns också möjlighet att engagera sig i exempelvis handledning av nya sjuksköterskor eller studenter.

Fin stämning

AVA i Växjö har ett snabbt tempo, vilket både Linnéa och Frida trivs med. Vårdlängden är maximalt 36 timmar, även om den ibland kan bli längre på grund av platsbrist på mottagande av-

delningar. Trots det snabba patientflödet är det mestadels en positiv stress.

– Det går snabbt, men vi fastnar inte i långsiktig planering och administration, som ofta innebär en större och mer påfrestande stress. Här jobbar vi väldigt flexibelt och fokuserat och blir klara med våra patienter. Det ger stor tillfredsställelse, säger Linnéa.

Något som verkligen utmärker AVA i Växjö är det goda ledarskapet och den fina stämningen mellan medarbetarna, framhåller Linnéa och Frida. Det är prestigelöst och alla hjälper varandra.

– Det är ett väldigt öppet och välkomnande klimat. Vi stöttar och uppskattar varandra och alla blir sedda. Det är lätt att trivas.

Helhetslösningar och trygghet på Operationskonsulterna

Operationskonsulterna är inte enbart ett bemanningsföretag, med erfarna kompetenta sjuksköterskor. De är också en väletablerad vårdgivare, som kraftigt kapat operationsköerna i Stockholm.

Operationskonsulterna arbetar på ett annorlunda sätt jämfört med de flesta andra bemanningsföretag inom vården. Företaget grundades för sex år sedan av erfarna sjuksköterskor med drivkraften att förbättra för såväl sjuksköterskor som patienter.

Kompleta operationsteam

Här har du som är erfaren specialistsjuksköterska en stor frihet att välja mellan olika uppdrag, både som ren konsult och som en del av det operationsteam som Operationskonsulterna bemannar på Karolinska sjukhuset, på uppdrag av Region Stockholm. Projektet innebär att Operationskonsulterna bidrar med kompletta operationsteam, undantaget narkosläkare och kirurg, och sköter såväl

förberedelser som eftervård av patienterna. Under det 1,5 år som projektet har pågått har drygt 3 000 operationer genomförts, främst av cancerpatienter. Det har fallit mycket väl ut och har inneburit kraftigt kapade väntetider.

– Vi får allt tydligare fokus på den här typen av uppdrag och hoppas kunna utveckla fler sådana samarbeten, i både den offentliga vården och i partnerskap med privata vårdgivare. En stor flaskhals inom operationssjukvård är ofta personalbristen och vi är experter som erbjuder helhetslösningar, berättar Joacim Claesson, vd och narkossjuksköterska.

Kompetens och erfarenhet

Projekt av det här slaget innebär att sjuksköterskorna på Operationskonsulterna har möjlighet att arbeta med kontinuitet, i fasta etablerade team, och det har visat sig vara ett populärt koncept bland många av Operationskonsulternas sjuksköterskor. Men Operationskonsulterna erbjuder även en stor mängd andra uppdrag runtom i Sverige, och flexibla villkor. Gemensamt för företagets sjuksköterskor är att de alla har gedigen

kompetens – samtliga är specialistsjuksköterskor med minst fem års erfarenhet inom respektive specialitet.

– Vår verksamhet bygger på hög kompetens och lång yrkeserfarenhet, och vi har goda kontakter och nätverk inom både offentlig och privat vård, berättar verksamhetschef Anders Karlsson. Eftersom grundarna har lång egen erfarenhet av vården och fortfarande är kliniskt verksamma finns en genuin förståelse för olika behov. Allt detta är en stor trygghet för såväl våra uppdragsgivare som våra sjuksköterskor.

Företagets grundare: Patrik von ZurMühlen och Joacim Claesson.

Ambassadorsgruppen: Sarinah, Anders, Fatma, Ingela och Jaqueline.

i

Operationskonsulterna drivs av kliniskt verksamma specialistsjuksköterskor och undersköterskor som vet vad som krävs av varje medarbetare för att de ska kunna göra ett professionellt arbete. För både dig som anställd och uppdragsgivare är det en trygghet med en arbetsgivare som har stor erfarenhet av specialistsjukvård och komplett försäkringsskydd. Företaget rankades som ett av de bästa när det gäller att leverera tjänster med hög kvalitet i en undersökning som Framtidens Karriär – Sjuksköterska utförde 2019.

Operationskonsulterna
Tel: 08-580 80 300
E-post: post@operationskonsulterna.se
www.operationskonsulterna.se

VI BEHÖVER DIG SOM KAN FÅ ANDRA ATT FÖRÄNDRA SITT LIV

Är du legitimerad sjuksköterska som kan arbeta självständigt och trivs med en varierad vardag? Vi behöver dig!

Som sjuksköterska, hos oss, jobbar du på sjukvårdsmottagningen vid någon av landets anstalter och häkten där våra intagna kan söka vård. Här har du en egen mottagning för bedömning av lättare åkommor, men du bedömer även vilka sökande som ska träffa läkare. Det innebär att du arbetar både med somatisk och psykiatrisk hälso- och sjukvård, assisterar vid läkarmottagning och hanterar läkemedel.

Hos oss får du ett omväxlande jobb, vanligtvis måndag till fredag, tillsammans med trevliga arbetskamrater. Är du nyfiken och vill veta mer?

Läs mer, se filmer med våra medarbetare och sök jobb på kriminalvarden.se

VI BRYTER DEN ONDA CIRKELN

KRIM: VÅRD

Kriminalvården